

**STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE
RIBNIK ZA RAZDOBLJE
2022. - 2027. GODINE**

Zagreb, veljača 2022.

Projekt:

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE RIBNIK ZA RAZDOBLJE 2022.-2027. GODINE

Naručitelj:

OPĆINA RIBNIK

Izvršitelj:

BDC d.o.o.

Grašćica 36 (ured Kruge 48)

10 000 Zagreb

Tim za realizaciju:

1. Ivan Lončar
2. Andrea Novaković
3. Zrinka Breglec
4. Sanja Kristić

Popis kratica i oznaka:

DPU – Detaljni plan uređenja

DVD – Dobrovoljno vatrogasno društvo

DZS – Državni zavod za statistiku

EU – Europska unija

G.P. – Granični prijelaz

HAKOM – Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti

HAMAG-BICRO – Hrvatska agencija za malo gospodarstvo i investicije

HBOR – Hrvatska banka za obnovu i razvoj

HZJZ – Hrvatski zavod za javno zdravstvo

HZZ – Hrvatski zavod za zapošljavanje

JLS – Jedinica lokalne samouprave

KUD – Kulturno umjetničko društvo

LAG – Lokalna akcijska grupa

LC – Lokalna cesta

MSP – Malo i srednje poduzetništvo

NN – Narodne novine

NUTS – Nomenclature des unites territoriales statistiques (Nomenklatura prostornih jedinica za statistiku)

OCD – Organizacije civilnog društva

OPG – Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo

PPUO – Prostorni plan uređenja općine

PUR – Program ukupnog razvoja

SRR – Strategija regionalnog razvoja

ŠRD – Športsko ribolovno društvo

TK – Telekomunikacijske

TZ – Turistička zajednica

ŽC – Županijska cesta

UVODNA RIJEČ OPĆINSKOG NAČELNIKA

Poštovani stanovnici Općine Ribnik,

Pred vama se nalazi Strategija razvoja Općine Ribnik za razdoblje 2022.-2027. godine koja predstavlja temeljni dokument gospodarskog i društvenog razvoja naše zajednice te određuje u kojem pravcu ćemo krenuti i kako ćemo zacrtane ciljeve postići. Njome se utvrđuje postojeće stanje, odnosno prednosti, nedostaci i potencijali Općine. Također, strategijom se određuju aktivnosti kojima nastojimo riješiti probleme i iskoristiti razvojne potencijale Općine. Osim navedenog, razvojna strategija je ključno sredstvo u upravljanju lokalnim i regionalnim razvojem te je preduvjet za korištenje sredstava iz EU fondova za financiranje razvojnih projekata.

Svako naselje na prostoru općine jedinstveno je na vlastiti način te ima vlastitu povijest i tradiciju. Ipak, svima su zajedničke poteškoće i potrebe s kojima se svakodnevno susrećemo. Stoga je izrada razvojne strategije strukturirana tako da se obuhvate potrebe svih stanovnika Općine Ribnik. Postupak izrade započeo je dijalogom o svim važnim temama s predstavnicima javnog, poslovnog i civilnog sektora. Nakon utvrđivanja trenutnog stanja uslijedilo je izlaganje i sakupljanje ideja za razvoj Općine. Postupak je dovršen definiranjem strateških ciljeva, prioriteta te mjera na temelju prikupljenih informacija.

Konačni cilj koji je, siguran sam, zajednički svima nama, vizija je Općine do 2027. godine. Općinu Ribnik želimo vidjeti kao harmonično obiteljsko mjesto zasnovano na ekološki održivom turizmu te simbiozi tradicionalnog i inovativnog poduzetništva, i prije svega ugodnog mjesta za život. Time se stvara poželjna sredina za obiteljski život te rad u kojoj je pokretačka snaga gospodarstva ljudski potencijal zajednice, prirodna i kulturna baština kraja te ekološki prihvatljiva tehnologija u proizvodnji. U želji za stvaranjem harmoničnog mjesta za život, bitno je naglasiti da se strategijom razvoja promiču jednakе mogućnosti za sve te se uvažavaju različitosti i posebnostipojedinaca. Postavljena vizija Općine Ribnik je ambiciozna i izazovna, ali istovremeno realna te, uz zajednički rad svih mještana općine, dostižna.

Strategija koju vam predstavljamo rezultat je zajedničkog rada i suradnje između više organizacija. Stoga, ovim im se putem zahvaljujem na njihovom doprinosu u procesu izrade Strategije te pozivam sve stanovnike općine na aktivno sudjelovanje u ostvarivanju strateških ciljeva kroz praktične i konkretne aktivnosti, na dobrobit svih mještana Općine Ribnik.

Općinski načelnik,
Dino Blažević

Ribnik, ožujak 2022.

UVODNO O RAZVOJNOJ STRATEGIJI

Strategija razvoja Općine Ribnik za razdoblje 2022.-2027. Godine (dalje: Strategija) temeljnije strateški dokument koji analizira stanje područja te definira ključne odrednice za daljnji gospodarski i društveni razvoj općine. Strateški dokument usklađen je sa strateškim dokumentima Općine Ribnik (*Prostorni plan uređenja Općine Ribnik, Izmjena i dopuna prostornog plana uređenja Općine Ribnik*), Karlovačke županije (*Razvojna strategija Karlovačke županije do 2027.*) te LAG-a Vallis Colapis.

Strategiju je izradila tvrtka BDC d.o.o. iz Zagreba, a uključivala je sveobuhvatno sagledavanje potreba i potencijala Općine, radionice participativnog planiranja s dionicima te intenzivnu izmjenu informacija i konzultacija s čelništvom općine, prije svega s načelnikom. Izrada strateškog dokumenta započela je pripremom analitičkog dijela dokumenta u listopadu 2021. godine, a aktivnosti izrade nastavile su se provedbom radionice s članovima javnog, privatnog i civilnog sektora koji su svojim aktivnim sudjelovanjem pridonijeli identificiranju glavnih razvojnih problema, potencijala, izradi SWOT analize te definiranju ciljeva, prioriteta i mjera razvoja. Radionica se održala se u vatrogasnem domu Ribnik 1. listopada 2021. godine.

Razvojna strategija sastoji se od četiri metodološka dijela: ***analitičkog dijela*** koji obuhvaća šest poglavlja i to: 1. *Opis područja*, 2. *Stanovništvo*, 3. *Gospodarstvo*, 4. *Komunalna infrastruktura*, 5. *Društvene djelatnosti i infrastruktura* i 6. *Kulturna i prirodna baština*; ***Definiranja razvojnih ciljeva, prioriteta i mjera*** koji obuhvaća četiri poglavlja, a to su: 8. *Misija i vizija*, 9. *SWOT analiza*, 10. *Razvojni ciljevi, prioriteti i mjere* i 11. *Usklađenost strategije s nadležnim strategijama*; ***Identifikacija projekata od strateškog značaja i definiranje njihovog finansijskog potencijala s naglaskom a potencijal EU financiranih projekata*** koji obuhvaća poglavlje 12. *Finansijski plan*; ***Definiranje "Akciskog plana"*** ***provedbe strategije*** koji obuhvaća poglavlja 13. *Akciski plan provedbe Strategije* te 14. *Procjena sposobnosti provedbe Strategije*. Strateški dokumenta sadrži i poglavlje 7. *Metodologija izrade* u kojem se detaljno razlaže **metodologija, organizaciju te vremenski plan** izrade Strategije.

Sadržaj:

1. Opis područja	7
1.1. Geoprometni položaj	7
1.2. Povijesni razvoj općine	9
1.3. Klima i reljef.....	10
2. Stanovništvo.....	11
2.1. Broj i gustoća stanovnika.....	11
2.2. Demografska kretanja	13
2.3. Tržište rada.....	15
3. Gospodarstvo.....	17
3.1. Poduzetništvo i obrtništvo.....	17
3.2. Poduzetničke zone	21
3.3. Poljoprivreda	22
3.4. Šumarstvo.....	26
3.5. Lov i ribolov	26
3.6. Turizam.....	27
3.7. Članstvo u LAG-u.....	30
4. Komunalna infrastruktura	31
4.1. Prometna infrastruktura.....	31
4.2. Telekomunikacijska infrastruktura.....	33
4.3. Elektroopskrba.....	34
4.4. Plinoopskrba.....	34
4.5. Vodoopskrba.....	34
4.6. Odvodnja otpadnih voda.....	36
4.7. Gospodarenje otpadom	37
4.8. Groblja.....	37
5. Društvene djelatnosti i infrastruktura.....	38
5.1. Javna uprava	38
5.2. Odgojno obrazovna infrastruktura.....	39
5.3. Zdravstvo i socijalna zaštita	40
5.4. Javni prostori	40
5.5. Sportsko rekreativni sadržaji i infrastruktura.....	40
5.6. Civilno društvo	41
6. Kulturna i prirodna baština.....	44
6.1. Kulturna baština.....	44
6.2. Prirodna baština.....	45
6.2.1. Krajobrazne značajke	45
6.2.2. Zaštita prirode	47

7. Metodologija izrade.....	48
7.1. Opis metodološkog pristupa izradi strategije	48
7.2. Organizacija izrade strategije.....	49
7.3. Vremenski plan izrade Strategije i komunikacija s javnošću	50
8. Misija i vizija	52
8.1. Misija.....	52
8.2. Vizija.....	52
9. SWOT analiza.....	53
10. Razvojni ciljevi, prioriteti i mjere	55
11. Usklađenost Strategije s nadređenim strateškim dokumentima	59
11.1. Usklađenost sa razvojnom strategijom Karlovačke županije do 2030.....	59
11.2. Usklađenost sa nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine	62
11.3. Prostorni plan uređenja Općine Ribnik i izmjena i dopuna prostornog plana uređenja Općine Ribnik..	63
12. Finacijski plan	64
12.1. Proračun Općine Ribnik.....	64
12.2. Proračun Karlovačke županije.....	64
12.3. Državni proračun.....	64
12.4. EU fondovi	65
12.5. Ostali izvori.....	67
12.5. Odabir glavnih projekata za implementaciju Strategije razvoja Općine Ribnik za razdoblje 2022.-2027. godine	69
13. Akcijski plan provedbe.....	78
14. Procjena sposobnosti provedbe Strategije	80
Popis slika	81
Popis tablica.....	82
Popis korištenih izvora	83
Prilozi	85

1. Opis područja

Opis područja sadrži osnovne geoprometne, povijesne, klimatske i geomorfološke značajke Općine Ribnik.

1.1. Geoprometni položaj

Karlovačka županija nalazi se u središnjoj Hrvatskoj(karta 1.). Pokriva površinu od 3.622 km² te se ubraja u red većih županija, od 21 koliko ih ima u Republici Hrvatskoj. Zahvaljujući svom tranzitnom, prometnom i geostrateškom položaju jedna je od najvažnijih županija: Tu je sjedište i čvorište najvažnijih prometnica koje povezuju Europu s Jadranskim obalom. Geografski smještaj županije pruža povoljan prometni položaj jer povezuje gospodarsko središte Republike Hrvatske s Južnom Hrvatskom. Prometni položaj županije dodatno će se poboljšati skorim ulazakom Republike Hrvatske u šengenski prostor što će rezultirati otvaranjem novih mogućnosti za razvoj gospodarstva na prostoru županije. Administrativno, gospodarsko, prometno i kulturno središte županije je grad Karlovac. Prema NUTS kategoriji Karlovačka županija pripada Jadranskoj Hrvatskoj. Prema stupnju razvijenosti Karlovačka županija pripada trećoj skupini jedinica područne (regionalne) samouprave prema odluci Vlade Republike Hrvatske od 9. prosinca 2019. godine. Regiju čini 5 gradova (Karlovac, Duga Resa, Ogulin, Ozalj, Slunj), te 17 općina.

Slika 1. Geoprometni položaj Karlovačke županije
Izvor: <https://www.enciklopedija.hr/>

Općina Ribnik jedinica je lokalne samouprave smještena u Karlovačkoj županiji, te pripada Statističkoj NUTS-2 regiji Jadranska Hrvatska. U sastavu Općine nalazi se 17 naselja na teritoriju od $39,34 \text{ km}^2$. Navedeni teritorij zauzima 0,07% kopnenog dijela prostora RH, te 1,08% Karlovačke županije. Područje Općine Ribnik nalazi se u SZ dijelu RH, te kroz nju prolazi državna cesta D6 koja omogućuje nesmetano odvijanje prometa unutar Općine, te njeno povezivanje sa susjednim područjima. Prema zadnjem popisu stanovništva (Popis 2021.) Općina broji 361 stanovnika, što predstavlja 0,01% stanovnika RH, odnosno 0,37% stanovnika Karlovačke županije. Prema podacima MRRFEUA iz 2016. godine indeks razvijenosti iznosi 61,93% što svrstava Općinu u II skupinu razvijenosti kojoj pripadaju jedinice lokalne samouprave sa indeksom razvijenosti između 50% i 75% prosjeka RH. Gustoća naseljenosti iznosi $7,52 \text{ st/km}^2$, te je manja u odnosu na Karlovačku županiju gdje je gustoća naseljenosti $31,09 \text{ st/km}^2$.

Slika 2. Položaj Općine Ribnik unutar Karlovačke županije

Izvor: <https://leader.vallis-colapis.hr/o-lag-u/o-nama>

1.2. Povijesni razvoj općine

Ribnik je naziv dobio po Starom gradu Ribniku koji je nekad u obrambene svrhe bio okružen ribnjakom, a voda je sezala do samih zidina. Stari grad Ribnik čiji su temelji prema «Lopašiću» sagrađeni u 13 st., danas je spomenik kulture nulte kategorije i jedan je od rijetko sačuvanih srednjevjekovnih nizinskih utvrda tzv. «wasserburg». Prvi su mu vlasnici bili gorički knezovi Babunići. Od 14. st. u rukama je Frankopana krčkih čiji se grb sa šestokrakom zvijezdom i danas nalazi nad glavnim ulazom, od 16. st. Gradom gospodare Zrinski, a nakon njihove propasti u 19. st. ga djelomično obnavlja mađarski plemić Gall. 02. svibnja 1903. godine Grad kupuje Upravna općina Ribnik od Eduarda i Elizabete Hahn za 10.000 kruna. U proteklih 100 godina u Gradu su bili smješteni razni sadržaji od obrtničkih radionica, škole, pošte, skladišta i stanova. U skoroj budućnosti očekuje se temeljita obnova sa muzejsko galerijskim i ugostiteljskim sadržajima čime bi Grad konačno dobio namjenu koju i zaslužuje i time postao interesantan posjetiteljima Ribnika.

1.3. Klima i reljef

Područje Karlovačke županije karakterizira umjereno-kontinentalna klima izraženih godišnjih doba sa vrućim ljetima i hladnim zimama. Klima šireg područja lokaliteta je kontinentalna, ublažena maritimnim utjecajem, što se očituje velikim oscilacijama godišnjih temperatura i rasporedom većeg dijela godišnjih oborina u hladnijem dijelu godine s odstupanjem prema višoj nadmorskoj visini.

U Karlovačkoj županiji prema geografskoj raspodjeli klimatskih tipova po Köppenu prevladava umjereno topla kišna klima izraženih godišnjih doba bez izrazito suhog razdoblja, uz manju količinu oborina tijekom zime. Ovaj tip klime izražen je klimatskom formulom Cfb, a njegove karakteristike ovog tipa su: srednja temperatura najhladnjeg mjeseca u godini između -3°C i 18°C, dok je srednja temperatura najtoplijeg mjeseca u godini između 10°C i 22°C. Srednja temperatura zraka je najniža u siječnju (-0,2°C), a najviša u srpnju (21,3°C).

Prema podacima Državnog hidrometeorološkog zavoda prosječna godišnja količina oborine na području Županje i Općine Ribnik varira između 1400 mm/god i 1835 mm/god.

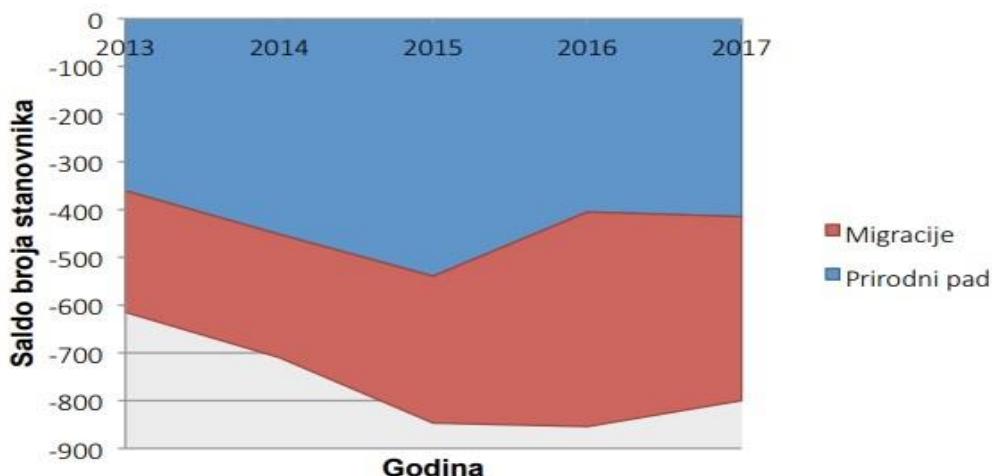
Na području Županje najčešće pušu vjetrovi umjerene brzine čija učestalost je nešto veća zimi nego u ostala godišnja doba kao posljedica čestih prodora hladnog zraka sa sjevera u kontinentalne dijelove Hrvatske. U zimskim mjesecima u odnosu na ostala godišnja doba najveća je zastupljenost SI vjetra što je povezano i s prodorima hladnog zraka sa sjevera i sjeveroistoka. U takvim vremenskim situacijama moguća je pojava i jakog S-SI vjetra. Za proljeće su karakteristične brže pokretni ciklonalni tipovi vremena što dovodi do čestih i naglih promjena vremena, odnosno izmjenjuju se kišna s bezoborinskim razdobljima.

2. Stanovništvo

Temeljne odrednice socio-demografske strukture preslikavaju se u broju i gustoći stanovnika, demografskim kretanjima, obrazovnoj strukturi, udjelu poljoprivrednog stanovništva i obilježjima tržišta rada.

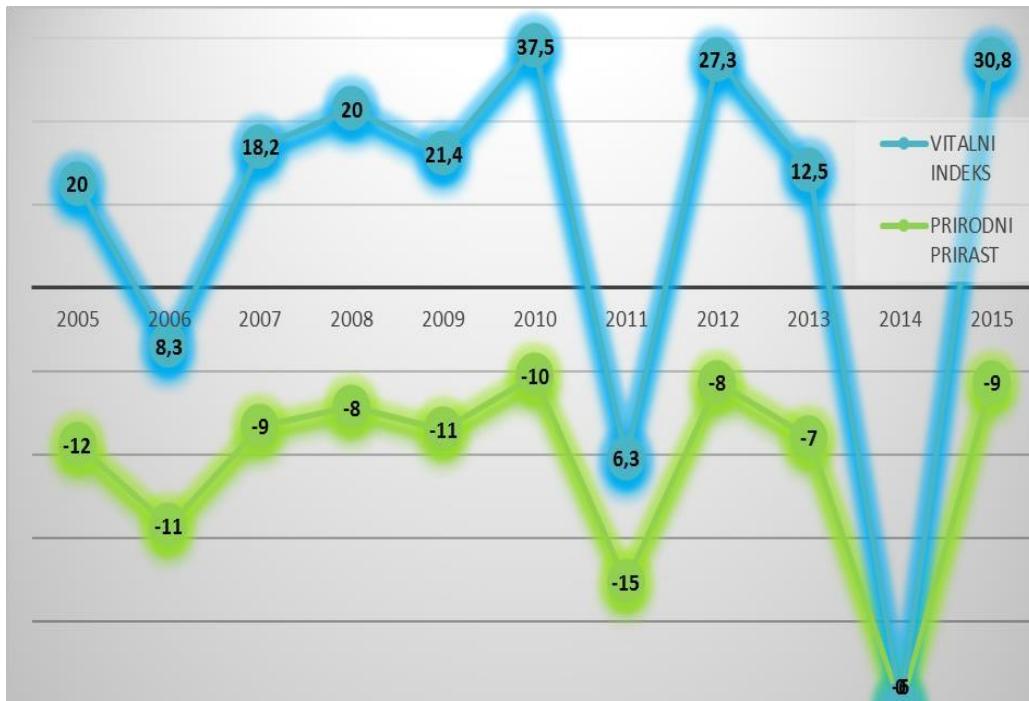
2.1. Broj i gustoća stanovnika

Promatraljući razdoblje između dva popisa stanovništva za područje Općine Ribnik karakterističan je negativan trend kretanja stanovnika, te u promatranom razdoblju dolazi do pada broja stanovnika. U 2021. godini na predmetnom području zabilježeno je 361 stanovnika, dok je prijašnjim popisom (Popis stanovnika 2011. godine) obuhvaćen 475 stanovnika, odnosno 114 stanovnika manje u odnosu na zadnji popis stanovništva. Karlovačka županija je prema popisu stanovništva iz 2011. godine brojila 128.899 stanovnika. Općina Ribnik, prema rezultatima popisa stanovništva iz 2011. godine broji 475 stanovnika raspoređenih u 17 naselja. Daljnja obrada podataka iz 2011. godine pokazala je da općina ukupno broji 475 stanovnika s gustoćom naseljenosti $9,8 \text{ stan/km}^2$. Uspoređujući podatke s popisom stanovništva iz 2021. godine uočljiv je pad broja stanovnika za 114 osoba, odnosno danas općina Ribnik broji 361 stanovnika.

Slika 3. Pad broja stanovnika Karlovačke županije uslijed migracija i negativnog prirasta

Izvor: Strategija razvoja većeg urbanog područja Karlovac

Slika 4. Pokazatelj vitalnosti Općine Ribnik

Izvor: DZS

Još jedan pokazatelj koji svjedoči ukupnom kretanju stanovništva odnosi se na vitalni indeks (broj rođenih na 100 umrlih) koji je u promatranom razdoblju najmanji u 2011. godini (6,3), te je znatno poboljšan u 2015. godini kada iznosi 30,8.

JLP(R)S	2011.	2021.
Karlovačka županija	128.899	112.596
Grad Karlovac	55.705	49.594
Općina Ribnik	475	361

Tablica 1. Procjena ukupnog stanovništva Republike Hrvatske po županijama i gradovima za razdoblje 2011.-2021.

Izvor: Izrada autora prema dostupnim podacima iz DZS-a za razdoblje 2011.-2021.

2.2. Demografska kretanja

Demografska kretanja u razdoblju od 2011.-2021. (tablica 2.) u Općini Ribnik negativnog su predznaka. Drugim riječima, više je stanovnika umrlo negoli je rođeno. Navedeni podaci sugeriraju na trend imigracije mladih osoba s područja općine u veća urbana središta. Grad Karlovac prvi puta ima manje od 50 tisuća stanovnika, a Općina Ribnik bilježi pad stanovnika od 7.6 %. Također, cijela županije ima značajan pad stanovništva i bilježi negativne demografske trendove.

Usporedbom podataka iz DZS-a prirodni prirast između ova 2015. i 2021.godine je značajno manji na razini županije, 2011. je iznosio -997, dok je 2021. -1172. Ti podaci su u jasnoj korelaciji sa već spomenutim padom broja stanovnika u Općini Ribnik.

Godina	Prirodni prirast/pad
2015	-1075
2016	-802
2017	-924
2018	-971
2019	-900
2020	-1172

Tablica 2. Prirodni prirast/ pad od 2015.-2020. u Općini Ribnik

Izvor: Izrada autora prema dostupnim podacima iz DZS-a za razdoblje 2015.-2020.

Općina	Spol	Ukupno	0 – 6 godina	0 -14 godina	0 -17 godina	0 -19 godina	Žene u fertilnoj dobi	Radno sposobno stanovništvo (15 – 64 godine)	60 i više godina	65 i više godina	75 i više godina
RIBNIK	sv.	475	21	44	60	68	-	303	152	128	86
RIBNIK	m	254	14	29	40	45	-	173	64	52	35
RIBNIK	ž	221	7	15	20	23	89	130	88	76	51

Tablica 3. Kontingenti stanovništva u Općini Ribnik po spolu i starosnoj strukturi

Izvor: Izrada autora prema dostupnim podacima iz popisa stanovništva

Područje Općine Ribnik zahvaćeno je procesom demografskog starenja stanovništva, te u njemu prevladava stanovništvo starosne kategorije 60 i više godina u kojem žene sudjeluju sa 58%, dok je udio muške populacije stanovništva u ukupnom broju stanovnika od 60 i više godina 42%.

Proces demografskog starenja prisutan je na području cijele Karlovačke županije 60-ih godina prošloga stoljeća kada se intenzivira. 1971. godine javlja se osjetna razlika u starosnim kategorijama stanovništva sjeverozapadnog i jugoistočnog dijela županije, te Općina Ribnik (sa ostalim općinama smještenim u SZ dijelu županije) ranije zalazi u proces starenja stanovništva. Proces demografskog starenja na prostorima Karlovačke županije uznapredovao je do 1991. godine kada nekolicina općina uključujući i Općinu Ribnik pokazuje visoku razinu ostarjelosti (tip vrijednosti ostarjelosti 5).

Općina	Spol	Ukupno	Bez škole	1-3 razreda osnovne škole	4-7 razreda osnovne škole	Osnovna škola	Srednja škola	Visoko obrazovanje
Ribnik	sv.	431	4	12	35	162	176	42
	m	225	1	2	11	80	106	25
	ž	206	3	10	24	82	70	17

Tablica 4. Obrazovna struktura stanovništva

Izvor: Izrada autora prema dostupnim podacima DZS-a za razdoblje 2013.-2017.

U obrazovnoj strukturi stanovništva Općine Ribnik najveći je udio stanovništva sa završenom srednjom stručnom spremom (176 stanovnika). Najveći broj polaznika (SSS) – njih 129 ima završenu industrijsku i obrtničku strukovnu školu, te škole za zanimanje u trajanju od 1–3 godine. Tehničke i srodne strukovne škole, te škole za zanimanje u trajanju od 4 i više godina pohađalo je 42 polaznika, dok je gimnazijski program najmanje zastupljen (5 stanovnika). Od ukupnog broja obrazovnog stanovništva (431) svega 42 stanovnika ima visoku naobrazbu; 24 stanovnika ima završen sveučilišni studij, 1 stručni, dok sa stečenim doktoratom nije zabilježen niti jedan stanovnik.

Na području Općine u kategoriji stanovništva prema informatičkoj pismenosti koja predstavlja jedan od ključnih oblika obrazovanja najveći broj stanovnika koristi se internetom (192 stanovnika), dok se najmanji broj koristi tabličnim izračunima (126 stanovnika). Podaci o informatičkoj pismenosti stanovnika nepoznati su za 1% od ukupne populacije stanovnika koja je informatički obrazovana.

2.3. Tržište rada

Prema podacima Statistike (HZZ) u razdoblju 2010.-2015. godine za područje Općine karakterističan je silazan trend kretanja stope nezaposlenosti, te ona u 2015. godini iznosi 40 (22 nezaposlene osobe muškog spola, te 18 nezaposlenih pripadnica ženskog spola). Najmanja vrijednost registrirane stope nezaposlenosti zabilježena je u 2015. godini, te se onau navedenom razdoblju smanjila za 33%. Najveća vrijednost registrirane stope nezaposlenosti u promatranom razdoblju registrirana je u 2010. godini kada je zabilježeno 38 nezaposlenih osoba muškog spola, te 22 nezaposlene pripadnice ženskog spola. Ovaj trend nastavlja se i do današnjeg popisa, ponajprije iz razloga što velik dio stanovništva Općine svoje zaposlenje pronađe u Republici Sloveniji i dnevni su migranti koji svakodnevno obavljaju svoj posao u Republici Sloveniji, a žive na području Općine Ribnik.

Slika 5. Kretanje registrirane stope nezaposlenosti na području Općine Ribnik
Izvor: Izrada autora prema dostupnim podacima iz popisa stanovništva

Podatak iz zadnjeg popisa stanovništva za Općinu Ribnik je takav da više od pola zaposlenih dnevno migriraju u Republiku Sloveniju na rad. Do današnjeg dana taj je broj sigurno veći, što će se pokazati novim popisom ali i informacijama s terena od strane mještana.

Prema područjima djelatnosti zaposlenog stanovništva godine prednjače zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji, zanimanja u industrijskoj proizvodnji, uslužna i trgovačka zanimanja, jednostavna zanimanja, tehničari i stručni suradnici, administrativni službenici, znanstvenici, inženjeri i stručnjaci, poljoprivrednici, šumari, ribari i lovci, zakonodavci, dužnosnici i direktori te vojna lica.

Godina	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Godišnji broj osiguranika	65	61	54	50	44

Tablica 5. Broj osiguranih osoba u Općini Ribnik za razdoblje 2016.-2020.
Izvor: Izrada autora prema dostupnim podacima HZMO-a

Prema podacima HZMO-a, vidljivo je da na prostoru Općine Ribnik, broj osiguranika svake godine opada, što znači da radno sposobni kontigent ljudi iseljava ili nalazi svoja radna mjesta izvan Općine Ribnik dnevno migrirajući ili napuštajući Ribnik kao mjesto stalnog prebivališta. Godišnji broj osiguranika je u konstantnom padu, što negativno utječe na Općinu u više aspekata, kroz prihode Općine i kroz kvalitetu života.

3. Gospodarstvo

Stanje, potrebe i potencijali gospodarstva očituju se kroz analizu gospodarskih sektora, poduzetničkih zona i gospodarskih aktivnosti. Pri tome su analizirane osnovne odrednice navedenih gospodarskih segmenata kao temelj dalnjih razvojnih prioriteta općine.

3.1. Poduzetništvo i obrtništvo

Na području Općine registrirano je ukupno 6 poduzeća koja se ubrajaju u kategoriju malih poduzeća, te su unutar njih zaposlene 52 osobe. Uzveši u obzir gore navedeno Općina Ribnik bilježi zaposlene u sljedećim sektorima: Prerađivačka industrija (šifra:C); Građevinarstvo (šifra:F); Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala (šifra:G); Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (šifra:N).

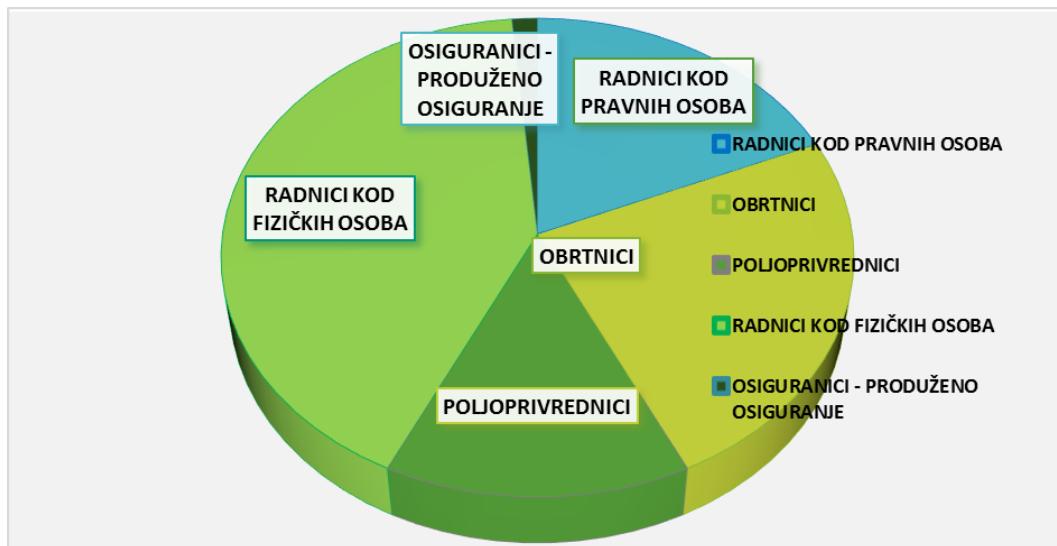
Na području Općine Ribnik (u naselju Ribnik) djeluje Slobodna zona Ribnik d.d. koja se prostire na površini od 32.000 m² kao jedina bescarinska zona na području Karlovačke županije, te je za istu planirano proširenje na površini od 130.000 četvornih metara. Unutar ove zone, na području Općine, registrirane su sljedeće tvrtke: Slobodna zona Ribnik d.d., Ribnik Kontejner d.d., Adria Star d.o.o., Feder d.o.o., Incotel d.o.o., KM-Četiri d.o.o., Ribnik nekretnine d.d., Ribnik invest d.d., G&B d.o.o. Na predmetnom području također djeluje poduzetnička zona Rosulje (naselje Lipnik), te unutar nje djeluje tvrtka Merx d.o.o. čija je osnovna djelatnost punjenje i prodaja plina za domaćinstvo. Zbog nemogućnosti diktiranja uvjeta u Slobodnoj zoni Ribnik, potrebno je izgraditi poduzetničku zonu u kojoj će poduzetnici imati povoljne uvjete za poslovanje.

DJELATNOST		BROJ TVRTKI	UKUPNI PRIHODI	UKUPNI RASHODI	BROJ ZAPOSLENIH
Šifra	Naziv				
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	2	5.009.622	21.633.590	52
C14	Proizvodnja odjeće	1	4.613.088	3.699.085	52
C22	Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	1	396.534	17.934.505	0
F	GRAĐEVINARSTVO	1	46.058	35.076	0
F43	Specijalizirane građevinske djelatnosti	1	46.058	35.076	0
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	2	4.513.322	4.490.548	4
G45	Trgovina na veliko i na malo motornim vozilima i motociklima; popravak motornih vozila i motocikala	1	210.338	189.994	0
G46	Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	1	4.302.984	4.300.554	4
N	ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	1	186.900	164.646	0
N82	Uredske administrativne i pomoćne djelatnosti te ostale poslovne pomoćne djelatnosti	1	186.900	164.646	0
UKUPNO		6	9.755.902,00	26.323.860,00	56

Tablica 6. Broj tvrtki na području Općini Ribnik prema djelnostima

Izvor: HGK

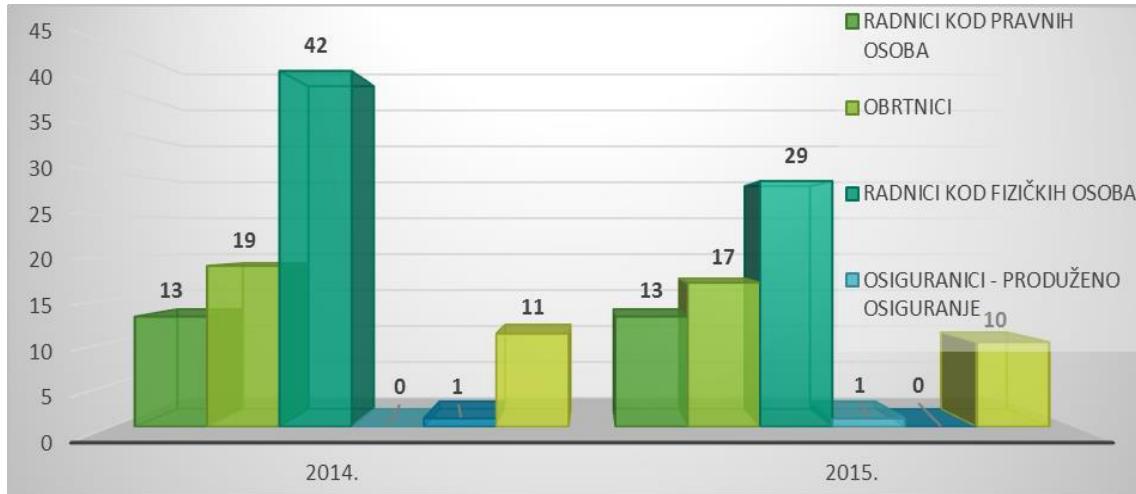
Neki od najznačajnijih gospodarskih subjekata u Općini su Car Design obrt za izradu suvenira, Cvjećara Nena, Kuzmić obrt za poljoprivredu i ugostiteljstvo, Skradinski j.d.o.o. za građenje i trgovinu, Dehlić stolarski obrt, Gojmerac obrt za ugostiteljstvo, Kladušan Transturist obrt za prijevozničke usluge, Pekara Mus, proizvodno trgovački obrt, Pilana car obrt za piljenje građe i trgovinu, Srce Prirode obrt za ugostiteljsku djelatnost, Stolarija obrt za obavljanje stolarske djelatnosti.

Slika 6. Zaposlene osobe u Općini Ribnik na dan 31.12.2015. prema vrsti zaposlenja
Izvor: HZMO

Prema podacima HZMO iz 2015. godine unutar Općine Ribnik razlikujemo zaposlene u sljedećim kategorijama: radnici kod pravnih osoba, obrtnici, poljoprivrednici, radnici kod fizičkih osoba, te osiguranici kod produženog osiguranja. Od ukupnog broja zaposlenih radnika (njih 70), najveći broj odnosi se na kategoriju zaposlenih radnika kod fizičkih osoba (41%) gdje u ukupnom broju zaposlenih osoba (29) osobe muškog spola čine 55% populacije, dok pripadnica ženskog spola ima sveukupno 13. Najmanji broj osobazaposleno je u kategoriji osiguranika produženog osiguranja (1 osoba), dok na poslovima osiguranika zaposlenih kod međunarodnih organizacija i u inozemstvu, te na poslovima samostalnih profesionalnih djelatnosti nije zaposlena niti jedna osoba.

Broj zaposlenih prema djelatnostima na području Općine Ribnik 2016. godine

Slika 7. Broj zaposlenih prema djelatnostima na području Općine Ribnik 2016. godine
Izvor: Izrada autora prema dostupnim podacima HGK

3.2. Poduzetničke zone

Na području Općine Ribnik, točnije u samom Ribniku, djeluje jedina bescarinska zona na području Karlovačke županije, SLOBODNA ZONA RIBNIK d.d. U sklopu slobodne zone, koja se trenutno prostire na 32.000 četvornih metara, a nakon donošenja Prostornog plana uređenja Općine Ribnik predviđeno je proširenje, pa će ukupna raspoloživa površina iznositi cca 130.000 četvornih metara.

Na području bescarinske zone u Ribniku, Ribnik b.b., 47272 Ribnik, registrirane su sljedeće tvrtke:

SLOBODNA ZONA RIBNIK d.d.

RIBNIK KONTEJNER d.d.

ADRIA STAR d.o.o.

FEDER d.o.o.

INCOTEL d.o.o.

KM-ČETIRI d.o.o.

RIBNIK NEKRETNINE d.d.

RIBNIK INVEST d.d.

G & B d.o.o

Na području Općine Ribnik također djeluje poduzetnička zona Rosulje (naselje Lipnik), te unutar nje djeluje tvrtka Merx d.o.o. čija je osnovna djelatnost punjenje i prodaja plina za domaćinstvo. Zbog nemogućnosti diktiranja uvjeta u Slobodnoj zoni Ribnik, potrebno je izgraditi poduzetničku zonu u kojoj će poduzetnici imati povoljne uvjete za poslovanje. Budući da Općina Ribnik mogućnost za razvoj vidi u razvoju održivog turizma, a time i u zaštiti prirode, preporuka je da se poduzetnička i gospodarska zoni usmjeri na razvijanje zelenog poduzetništva.

3.3. Poljoprivreda

Uzveši u obzir značajne prirodne potencijale i resurse na području Općine, može se zaključiti da se većina stanovnika predmetne Općine bavi poljoprivredom i stočarstvom kao primarnom poljoprivrednom djelatnošću. Kako bi se očuvala prirodna ravnoteža prostora, poljoprivredne površine valorizirane su i zaštićene u najvećoj mogućoj mjeri. Poljoprivredna proizvodnja uvjetovana je mikroklimom te reljefom prostora.

Izdvajamo nekoliko cjelina koje imaju posebno povoljne uvjete za pojedine grane poljoprivrede:

-istočni dio Općine sa nadmorskom visinom od 200 do 350 m.n.m. (brežuljkasto-brdsko područje koje se proteže u smjeru jugoistok-sjeverozapad s voćnjacima i manji dio s vinogradima – vrh Menik – Vodenica, naselja Obrh, Jasenovica, Lipnički Novaki, Martinski Vrh, Lipnička Gorica, Gorička, Gornja i Donja Stranica, Gornji Goli Vrh Lipnički) te Gornje Griče u jugozapadnom dijelu sa povoljnim uvjetima za voćarstvo i vinogradarstvo, a to je tradicionalno vinogradsko i voćarsko područje. Iseljavanjem područja vinogradi i voćnjaci bivaju zapušteni, stoga je potrebno poticati podizanje voćnjaka i vinograda i malih spremišta-podruma u proizvodne i rekreacijske svrhe (rad u voćnjaku/vinogradu). Također je potrebno poticati veće nasade voća i vinograda sa naglaskom na eko proizvodnji.

- ribnička dolina sa ravnim njivama (naseljeni dio uz potok Ribnik i u blizini ceste D6 – naselja Ribnik, Sopčić Vrh, Lipnik, Jarnevići, Veselići, Griče sa naglaskom na poljoprivrednoj proizvodnji i stočarstvu

-brdsко područje od sjeverozapada do jugoistoka koje je šumsko područje (gorje Lipnik)

Uvjeti za kvalitetnu poljoprivrednu proizvodnju proizlaze iz povoljnog geografskog položaja Općine koja se nalazi na prijelazu iz nizinske Hrvatske u planinsko područje, stoga se na području Općine isprepliću nizinski prostori dolina, potoka i brežuljkasto-brdski prostori nadmorske visine 250-350 m.n.m., koji stvaraju povoljne uvjete za razvoj vinogradske i voćarske proizvodnje.

Grad/općina	<3		>=3 i <20		>=20 i <100		>=100 i < 1.500		>=1.500		UKUPNO	
	Broj PG	Površina (ha)	Broj PG	Površina (ha)	Broj PG	Površina (ha)	Broj PG	Površina (ha)	Broj PG	Površina (ha)	Broj PG	Površina (ha)
Karlovačka županija	2.345	3.589,89	2.157	14.028,68	161	5.778,38	9	1.876,65	0	0,00	4.672	25.273,61
Općina Ribnik	11	19,31	34	195,66	2	76,68	0	0,00	0	0,00	47	291,65

Tablica 7. Broj PG-a i poljoprivrednog zemljišta u Karlovačkoj županiji i Općini Ribnik

Izvor: Izrada autora prema podacima iz APRR-a

Na području Općine nalazi se sveukupno 47 PG koja raspolažu zemljištem od 291,65 ha. Najveći broj poljoprivrednih gospodarstava raspolaže zemljištem površine ≥ 3 i ≤ 20 ha, dok na istom području ne postoje PG koja raspolažu zemljištem ≥ 20 ha.

Kako bi se pospješila poljoprivredna proizvodnja potrebno je stvoriti povoljne uvjete za razvoj malih seoskih gospodarstava, te poticati objedinjavanje i povećanje zemljišnih površina, udruživati proizvođače radi korištenja zajedničke mehanizacije, marketinga i prodaje, a radi racionalnijeg korištenja zemljišta i svih kapaciteta sve do kupca. Također treba poticati proizvodnju zdrave hrane. Potrebno je povezivati poljoprivredne proizvođače i turizam, kako bi upravo ribnički proizvodi bili servirani u restoranima a turisti mogli kupiti domaće proizvode..

Poprivednu proizvodnju unaprijediti će mladi proizvođači koji proizvode, prerađuju i prodaju gotove proizvode. To se odnosi na voćarske kulture poput borovnice, aronije, sibirske borovnice te ostale proizvode poput bučina, lanena i suncokretova ulja te integralna brašna, a što odstupa od uobičajene poljoprivredne proizvodnje.

Obzirom na porast turističke djelatnosti, te naglasku na doživljaju same destinacije, potrebno je plasirati gospodarstva, farme i mini sirane kao turističke destinacije kako bi domaći i strani posjetiteljji imali mogućnost direktnog sudjelovanja u segmentu poljoprivrede, prerađe i proizvodnje hrane unutar predmetnih gospodarstava, te na kraju probali proizvod.

OPĆINA RIBNIK	VRSTA ŽIVOTINJE					UKUPNO
	Govedo	Kokoši/pilići	Konji	Ovce	Svinje	
BROJ GRLA	143	10	2	224	10	389
BROJ PG-a	18	1	1	8	1	29

Tablica 8. Ukupan broj grla na području općine Ribnik 2016

Izvor: Izrada autora prema podacima iz APRR-a

Prema podacima Agencije za plaćanja, 2016. godine, na području općine Ribnik evidentirano je 389 grla životinja koja se nalaze unutar 29 PG-a. Najveći broj grla odnosi se na ovce koje se nalaze unutar dva PG-a, te ih sveukupno ima 25. Najmanji broj grla odnosi se na konje (2) koji su evidentirani unutar jednog poljoprivrednog gospodarstva. Obzirom na velike površine livada i pašnjaka (oko 40% Općine) unutar Općine javljaju se mogućnosti razvoja stočarstva kroz osnivanje mini farmi, odnosno širenjem obiteljskih gospodarstava, te je primjer takvog gospodarstva na području općine farma u sklopu koje se nalazi minimljekara sa proizvodnjom kvalitetnih sireva. Na cesti D6 potrebno je kvalitetno urediti stajalište za odmor, gdje bi lokalni seljaci i obrtnici mogli prodati svoj proizvod putnicima i turistima. Obzirom da na području Općine postoji mnogo zapuštenih pašnjaka, livada i oranica bilo bi optimalno (unutar poljoprivrednih gospodarstava) uspostaviti sustav krava-tele kako bi se pašnjaci kroz navedeni sustav čistili ispašom stoke.

ŠKOLSKA SPREMA NOSITELJA/ODGOVORNE OSOBE	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	OBRT	TRGOVAČKO DRUŠTVO
Nezavršena osnovna škola	2	0	0
Osnovna škola	25	0	0
Srednja škola	16	2	0
Viša škola	0	0	0
Fakultet	0	0	0
Nema podataka	11	0	1
UKUPNO	54	2	1

Tablica 9. Najviše završeno školovanje nositelja Poljoprivrednog gospodarstva

Izvor: Izrada autora prema podacima iz APPRR-a

Prema podacima APPRRR-a unutar 54 poljoprivredna gospodarstava najviše nositelja OPG-ova imaju završenu osnovnu školu (44%), dok višu naobrazbu i završen fakultet nema niti jedan nositelj poljoprivrednog gospodarstva. 16 nositelja ima srednju stručnu spremu, dok kod sveukupno 12 nositelja nema podataka o stečenoj razini obrazovanja. Ovime možemo zaključiti da je potrebno raditi na tome da se potakne mlade obitelji i mlade ljude da se obrazuju i potiču na bavljenje poljoprivrednom, a da im to bude isplativo. S obzirom na značajke prostora Općine Ribnik, kombinacija poljoprivrede i turizma odlična je prilika da se povežu te dvije gospodarske grane i da se podigne broj OPG-ova i broj ljudi koji ih vode.

3.4. Šumarstvo

Područje Općine većim je dijelom prekriveno šumskim površinama uglavnom u privatnom vlasništvu, te državnim šumama s kojima gospodari Šumarija Ozalj. Šume na području općine gospodarske su namjene, te služe prvenstveno za proizvodnju drva i drvne mase. Plan gospodarenja šumama temelji se na šumskogospodarskoj osnovi, prema načelu trajnosti gdje se na godišnjoj razini obilježavaju i sijeku bolesna i suha stabla za ogrjevno drvo, te se na taj način poboljšava zdravstveno stanje šuma i iskoristivost drveta. Obzirom da su šumske površine unutar Općine rasprostranjene u izvanprosječnoj mjeri potrebno je unaprijediti stanje šumskog fonda i provoditi sječu u okviru Zakona. Ribničko područje naročito je poznato po kestenu, otud i ime kraju „Kostenjarski kraj“ a ljudi su „Kostenjari“. Zbog bolesti kestena potrebno je pošumljavanje sa sadnicama kestena koje su otporne na bolesti.

3.5. Lov i ribolov

U Karlovačkoj županiji nalaze se 54 zajednička otvorena lovišta u koncesiji kod fizičkih i pravnih osoba s područja županije i okruženja. Na području Općine Ribnik nalazi se jedno otvoreno lovište, te su podaci o njemu dostupni u sljedećoj tablici:

OPĆINA	LOVIŠTE	TIP LOVIŠTA	POVRŠINA (HA)	OVLAŠTENIK PRAVA LOVA	VRSTE DIVLJAČI
Ribnik	IV/103	Otvoreno brdsko	4.484	LD Srnjak Ribnik	Jelen obični, srna obična, divlja svinja

Tablica 10. Popis lovišta na području Općine Ribnik
Izvor: Izrada autora prema podacima iz Karlovačke županije

Zajedničko otvoreno lovište smješteno je u Sjevezrozapadnom dijelu Karlovačke županije do rijeke Kupe koja predstavlja državnu granicu sa Republikom Slovenijom, te su granice lovišta raspoređene na sljedeći način: na jugu, jugoistoku i istoku graniči s lovištem Netretić; na sjeveroistoku graniči s lovištem Jaškovo, dok na sjeveru graniči s lovištem Žakanje. Glavna divljač koja se lovi na predmetnom području je divlja svinja, srna, jelen i šljuka.

U Karlovačkoj županiji, za djelatnost obavljanja sportskog ribolova, registrirano je devet ovlaštenika ribolovnog prava od kojih većinu (njih sedam) čine sportske udruge koje djeluju pod okriljem Športsko ribolovnog saveza Karlovačke županije, dok preostala dva ovlaštenika čine pravne i fizičke osobe. Ovlaštenici ribolovnog prava za područje Općine Ribnik djeluju unutar Športskog ribolovnog društva „Ozalj“ za ribolovna područja općine Ribnik, Žakanje i Kamanje, te grad Ozalj.

Veliko bogatstvo voda koje posjeduje, te njihovu čistoću i pozamašan broj ribljih vrsta koje obitavaju unutar njih, Karlovačka županija jedna je od najprivlačnijih odredišta ribolovnog turizma, stoga bavljenje raznim oblicima ribolova omogućuje produljenje turističke sezone, odnosno uz kvalitetnu ribolovnu infrastrukturu i razne aktivnosti, širenje turističke ponude van sezone.

3.6. Turizam

Ovaj prostor, s obzirom na prirodna bogatstva koje ima, jedna je od najrazvijenijih turističkih destinacija Hrvatske ako izuzmemo obalni prostor Hrvatske. Karlovačka županija spada među najbolje turističke regije kontinentalne Hrvatske.

Općina Ribnik sastavni je dio Karlovačke (Pokupske) turističke mikroregije sa glavnim središtem gradom Karlovcem i turističkim odredištima Dugom Resom i Ozljem. Uzevši u obzir prometni položaj i prirodne značajke kojima raspolaže na području općine pristuan je razvoj lovnog, sportskog i rekreacijskog turizma, ruralnog turizma vezanog uz seljačka domaćinstva, tranzitnog turizma vezanog uz prometne pravce, te izletničkog turizma vezanog uz Stari grad Ribnik i hodanje stazama.

Temelj za razvoj turizma počiva na očuvanoj prirodi i miru, sačuvanoj kulturnoj baštini (crkve i kapele, tvrđava Stari Grad Ribnik, škopena hiža i sela sa tradicionalnom arhitekturom), tradicionalnom načinu života povezanom sa prirodom i zemljom, te infrastrukturom namijenjenoj aktivnom odmoru u prirodnom okruženju. Istinski doživljaj ruralnog kraja moguć je kroz organizirane posjete lokalnim OPG-ima. Za posjetitelje željne „adrenalinskog užitka“ izgrađena je infrastruktura u off road centru u naselju Jarnevići. Nekoliko žitelja općine natjecalo se i prakticiralo auto moto i

penjačke sportove, što može biti veliki dobitak za razvoj adrenalinskog turizma.

U naselju Jarnevići izgrađen je regionalni off road centar za moto i super cross, auto cross, terence i quadove. Centar je potrebno dodatno opremiti infrastrukturom za kvalitetniji trening i boravak te osigurati potrebne standarde za više stupnjeve natjecanja.

Od ostale infrastrukture potrebno je vršiti ulaganja u izgradnju adrenalinskog parka, planinarske staze od Ribnika i Lipnika do Bogovaca, vidikovce i planinarski dom. Također je potrebno urediti postojeće planinarske staze za brdski biciklizam a u šumi Lipnik izgraditi stazu za bicikle u ekstremnom spustu.

Kategorizacijom Ministarstva turizma općina Ribnik svrstana je u turistički razred D. Smještajni kapaciteti na području Općine sastoje se od privatnog smještaja „Klemenčić“ koji raspolaže sa dvije trokrevetne sobe treće kategorije, te integralnog hotela Srce Prirode koji je smješten u Općini Ribnik, te su njegove prednosti dobra prometna povezanost (blizina slovenske granice – 12 km, blizina urbanog središta grada Karlovca – 20 km, te blizina Zagreba – 70 km) i prirodno okruženje. Smještajni kapaciteti hotela sastoje se od 20 soba unutar autohtono uređenih kuća nazivlja „Jaglac“, „Šafran“ i „Ljubičica“ sa 46 ležaja, restoranom i kušaonicom domaćih proizvoda, te je ovaj smještajni objekt smješten u blizini toku Kupe i brežuljaka obraslim šumama idealan za obiteljske odmore, izlete, te team buildinge. U blizini hotela nalazi se auto kamp.

GODINA	NOĆENJA		
	DOMAĆI	STRANI	UKUPNO
2017.	45,732	519,566	565,298
2018.	53,103	555,263	608,366
2019.	62,382	563,849	626,231
2020.	58,825	121,138	179,963
2021.	93,391	306,997	400,388

Tablica 11. Broj noćenja u Karlovačkoj Županiji

Izvor: Izrada autora prema podacima iz DZS-a

Karlovačka županija je do pandemije i do nepovoljnih dešavanja u svijetu imala konstantan porast broja noćenja, što domaćih što stranih. Općina Ribnik u tom kontekstu pratila je razvoj turizma cijele županije i po dostupnim podacima koje je u ovom trenutku moguće pronaći, Ribnik ima porast broja noćenja od početka zadnjeg popisa do par godina iza za otprilike 5 puta. Iz tablice je vidljivo i da su globalna događanja jako utjecala na strukturu noćenja, jer je vidljivo da je u 2021. ostvareno

izrazito puno noćenja domaćih u odnosu na godine prije.

GODINA	NOĆENJA		
	DOMAĆI	STRANI	UKUPNO
2016.	311	2125	2436
2017.	z	z	z
2018.	558	1617	2 175
2019.	608	3438	4046
2020.	227	1060	1287

Tablica 12. Broj noćenja u Općini Ribnik

Izvor: Izrada autora prema podacima iz DZS-a

Općina Ribnik imala je do pandemije konstantan porast broj a noćenja, razvidno je da je u razdoblju od 2016. – 2019. godine došlo skoro do duplo većeg broja noćenja, što je jako pozitivno za općinu i njen daljnji razvoj. To pokazuje i činjenicu da se općine treba okrenuti ozbiljnije prema turizmu i poticanju bavljenja turizmom.

U naselju Lipnik formirano je 6,6 hektara zemlje namijenjene za turističko naselje „Rajska dolina“, kapaciteta cca 250 kreveta. To je prostor u blizini jezera Rilac. Turističko naselje je integrirano u prostorni plan kao i urbanistički plan uređenja naselja. Za navedeno turističko naselje traži se investitor, a nakon početka radova biti će potrebno izgraditi potrebnu komunalnu infrastrukturu.

Na području Općine turistički atraktivno područje svakako je Ribnička dolina koja se odlikuje dvjema prirodnim ljepotama:

- izvorom i jezerom Rilac koje nakon uređenog krajolika i izgradnje nadstrešnice, stolova, klupa, kamenog roštilja, uređenja staza i sadnje drvoreda ima preduvjete za razvoj izletničkog turizma
- ribničkim potokom koji čini važno stanište močvarnih ptica. Obrasle močvare moguće je uređiti kao rezervat, kako bi u njima privremeno mogle boraviti i odmoriti se ptice selice, dok bi promatranje i fotografiranje ptica bila turistička atrakcija.

Stari grad Ribnik, „Wasserburg“ također je rijedak i poseban spomenik nulte kategorije. Gradi okolicu potrebno je uređiti, a u blizini sagraditi ribnjak.

Na prostoru općine uređene su 4 staze za hodanje i nordijsko hodanje ukupne dužine cca 25 km. od kojih jedna nosi ime Jurja Križanića i vodi do ostataka dvorca u kojem

je rođen, te nekoliko biciklističkih staza raznih dužina i težina.

Uz navedene turističke potencijale, općina posjeduje velike mogućnosti za razvoj sportsko-rekreativnog, ruralnog i adrenalinskog turizma. U očekivanju ulaska u šengenski prostor razvit će se dodatne mogućnosti za razvoj sportsko-rekreativnog i adrenalinskog turizma na području općine. Ostali preduvjeti za razvoj navedenih vrsta turizma su netaknuta priroda, pogodan reljef i blizina većih gradskih središta, dok je najveći nedostatak Općine Ribnik nepostojanje turističkog sadržaja te kvalitetne turističke infrastrukture. Iz identificiranih turističkih nedostataka proizlazi potreba za izgradnjom kvalitetnog smještaja, trasiranje i osmišljavanje biciklističkih poučnih staza, ruta za bicikle, pješake i osmišljavanje turističke ponude koja će jedan turistički paket uklopliti sportsko-rekreativan te adrenalinski sadržaj s gastronomskom ponudom lokalnih OPG-a.

3.7. Članstvo u LAG-u

Općina Ribnik član je **Lokalne akcijske grupe Vallis Colapis**. LAG Vallis Colapis je osnovan 2009. godine kao nastojanje ruralnih zajednica pokupskih dijelova Karlovačke i Zagrebačke županije za primjenu procedura LEADER-CLLD mjere Programa ruralnog razvoja.

LAG pokriva područje 14 ruralnih gradova i općina Karlovačke i Zagrebačke županije (Karlovac, Duga Resa, Ozalj, Draganić, Kamanje, Netretić, Ribnik, Žakanje, Lasinja, Krašić, Kravarsko, Pisarovina, Pokupsko i Žumberak). Članovi LAG Vallis Colapis su jedinice lokalne samouprave, lokalne javne ustanove poput škola, turističkih zajednica, poduzeća, obiteljska poljoprivredna gospodarstva te udruge građana iz ruralnih sredina Pokuplja i zapadnog Žumberka.

4. Komunalna infrastruktura

Razvijena infrastruktura temelj je kvalitete života stanovnika nekog područja i neophodan preduvjet razvoja. Bez razvijene infrastrukture, što uključuje prometnu, komunalnu i informacijsko-komunikacijsku infrastrukturu, razvoj je uvelike otežan. Transport ima ključnu ulogu u gotovo svim pogledima ljudskog života, podjednako lokalno i globalno. U Europskoj uniji, slično kao u svijetu, transport stvara oko 5 % ukupnog bruto domaćeg proizvoda te pruža posao za oko 10 milijuna ljudi.

4.1. Prometna infrastruktura

Područje Karlovačke županije prometno je značajno jer se nalazi na prijelazu između dvije hrvatske regije, Nizinske i Jadranske. Graniči sa Slovenijom te je na sjecištu međunarodnih prometnih tijekova. Kroz županiju prolazi dio autoceste Zagreb – Split, glavne prometnice koja povezuje središnju Europu s Jadranom. Područjem Općinom Ribnik prolaze sljedeće prometnice:

- Državne ceste

Općinom prolazi državna cesta D6 Jurovski Brod (granica s Republikom Slovenijom) - Ribnik - Karlovac - Krnjak - Glina - Dvor - granica s Republikom Bosnom i Hercegovinom. Državna cesta izgrađena je 1979 godine i od tada nikada nije temeljito obnovljena, te se nalazi u izrazito lošem stanju i zaslužuje modernizaciju.

- Lokalne i nerazvrstane ceste:

L 34025 (Ž 3140) – Pravutina L 34025 – Vel. Paka – Ribnik (D6);

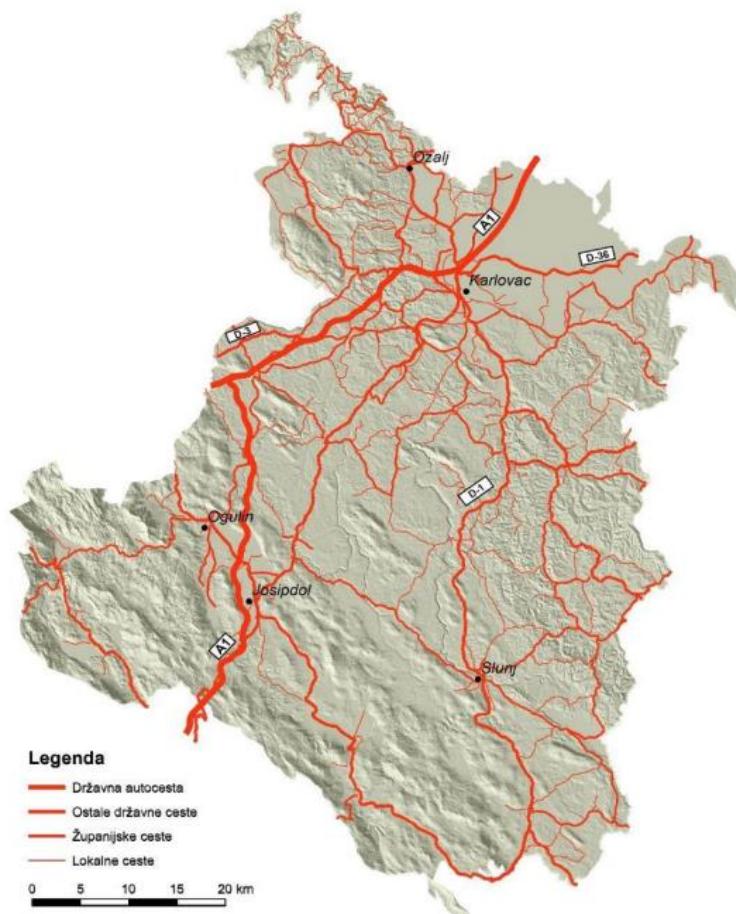
L 34027: L 34025 – Lipnik – D6

L 34028: Ribnik (D6) – Novaki Lipnički – Hrašće – Jaškovo – G. Pokupje (D 505)

U Općini postoji 40 km nerazvrstanih prometnica od kojih je 20-ak km asfaltirano.

U svrhu poticanja ravnomernog gospodarskog razvijanja, te podizanja kvalitete življenja na ovim prostorima Općina Ribnik je ulaganjem u cestovnu infrastrukturu, te osiguranjem bolje cestovne povezanosti, u suradnji sa Ministarstvom regionalnog razvoja i fondova EU tijekom 2014., 2015. i 2016. godine provedla projekt „Modernizacije nerazvrstanih cesta“ prema Programu održivog razvoja lokalne zajednice, te su na temelju provedenog projekta ostvarene aktivnosti asfaltiranja

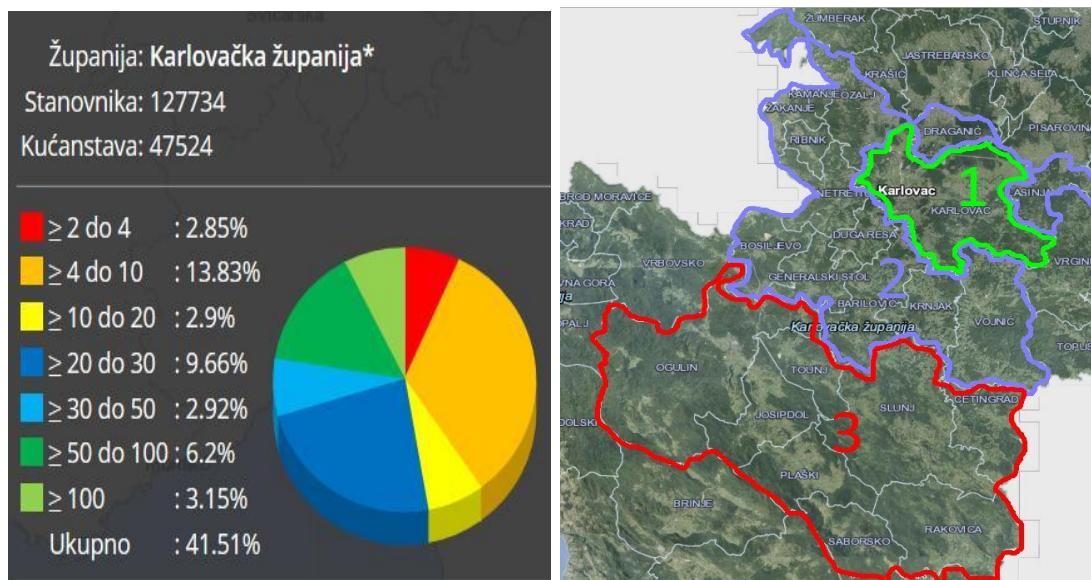
makadamskim cesta i preasfaltiranja postojećih i oštećenih asfaltnih cesta cca 2 km godišnje. Na području Općine Ribnik ne postoji niti je planirana izgradnja željezničke mreže.

Slika 8. Cestovni promet - postojeće stanje
Izvor: PP Karlovačke županije

4.2. Telekomunikacijska infrastruktura

Telekomunikacije spadaju u djelatnost koja se, zahvaljujući tehnološkom napretku, izuzetno brzo razvija, no uvjetuje i neprestano prilagođavanje telekomunikacijskih sustava unutar prostora Općine Ribnik. Fiksna mreža podložna je neprestanim rekonstrukcijama i zamjeni zastarjelih prijenosnih uređaja suvremenijima. Na području općine planirano je i proširenje postojećih telekomunikacijskih usluga (povećanje prijenosnih kapaciteta i postavljanje novih podzemnih kabela). Također je neophodna izgradnja komunikacijskih sustava velike brzine i kapaciteta. Na području Općine također je pokrenut projekt razvoja infrastrukture širokopojasnog pristupa od strane Karlovačke županije. Projektom se planira implementacija nepokretne pristupne elektroničke komunikacijske mreže sljedeće generacije (Next Generation Access network - NGA mreža), koja će osigurati infrastrukturne preduvjete za održivi dugoročni društveni i gospodarski razvitak. Projekt će se prijaviti za sufinanciranje bespovratnim sredstvima fondova Europske unije. Projekt se provodi unutar Okvirnog programa za razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja.

Slika 9. Prikaz širokopojasnog pristupa na prostoru Općine Ribnik

Izvor: HAKOM

4.3. Elektroopskrba

Na području općine Ribnik nema postrojenja za proizvodnju električne energije. Potrošači se električnom energijom snabdijevaju iz trafostanice koje su u nadležnosti Distribucijskog područja Elektre Karlovac – Pogon Ozalj. Sve trafostanice su građene za napon 10 (20) / 0,4 kV i razmještene su : 1. TS (kabelska) OBRH 2. TS (toranjska) RIBNIK 3. TS (stupna) DOLINAR 4. TS (kabelska) TRANSPORTI (ČULIG) 5. TS (toranjska) RIBNIČKI NOVAKI 6. TS (stupna) MARTINSKI VRH 7. TS (toranjska) LIPNIK 8. TS (toranjska) VESELIĆI 9. TS (stupna) DONJE GRIČE 10. TS (stupna) GORNJE GRIČE

4.4. Plinoopskrba

Općina Ribnik nema riješenu opskrbu plinom. "Studijom i Idejnim projektom opskrbe prirodnim plinom Karlovačke županije", izrađenima u "Plin inženjering"-u d.o.o. planirana je izgradnja plinske mreže po svim naseljenim dijelovima Općine. Koncesiju za izgradnju plinovodnog sustava i obavljanje komunalne djelatnosti opskrbe plinom na području Općine Ribnik dobila je 2000. godine Montcogim Plinara iz Sv. Nedelje.

4.5. Vodoopskrba

U Dugoročnom programu opskrbe pitkom vodom Republike Hrvatske navodi se podatak da bi se trebalo računati s maksimalnom dnevnom potrošnjom od 682 l / dan

po stanovniku. Ako se odvoji industrijska potreba na vodi dolazi se do podatka od 428 l / dan po stanovniku. Bilo kakav pristup rješavanju problematike vodoopskrbe određenog područja zahtijeva izračun potrebnih količina vode za sadašnje i predviđeno stanje. Područje naselja Ribnik ima riješeno pitanje opskrbe pitkom vodom iz magistralnog vodovoda koji vodi od vodospreme "Breznik", a planira se proširenje postojeće mreže. Mali dio stanovništva se opskrbljuje vodom iz vlastitih zdenaca. To stanje zahtjeva rješenje opskrbe pitkom vodom iz javnog sustava kao i proširenje vodoopskrbne mreže u planirana proširenja građevinskih područja te spajanje magistralnog obilaznog cjevovoda. Vodoopskrba će se unaprijediti izgradnjom vodovodne mreže za naselje Gornja Stranica te domaćinstava Stepić u Novakima Lipničkim (na raskrižju ceste za Martinski Vrh i Goricu Lipničku). Prekidna komora "Jasenovica" ima vrlo malu zapreminu, od svega 5 m³, pa se varijacije potrošnje moraju podmirivati iz vodospreme "Breznik". Budući da je vodosprema "Breznik" distributivna vodosprema za cjelokupni ozaljski vodovodni sustav, u slučaju nedostatnih količina vode javljaju se poteškoće u distribuciji. Prema tome planira se izgradnja vodospreme "Jasenovica" koja bi podmirivala nedostatne količine vode posebno pri vršnoj potrošnji na ribničkom opskrbnom području, neovisno o distribuciji i potrošnji vode u ostaloj mreži postojećeg vodovodnog sustava. Razvoj vodoopskrbe zasniva se na korištenju kvalitetne i sanitarno sigurne vode, a što se danas postiže samo kod većih sustava gdje se kontinuirano provodi kontrola kakvoće vode. Daljnji razvoj vodoopskrbe povezuje se uz kompletiranje okolnih vodoopskrbnih sustava, odnosno temelji se na proširenju postojećih vodovoda na šire gravitirajuće prostore koji nemaju riješenu vodoopskrbu na zadovoljavajući način. Rješenje vodoopskrbe temelji se na priključenju novih konzumnih područja na postojeće veće sustave, jer se jedino na taj način mogu garantirati uvjeti kontinuirane i sigurne opskrbe

4.6. Odvodnja otpadnih voda

Na području Općine Ribnik u naselju Ribnik planira se cjelovito rješavanje odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda u skladu s principima održivog razvoja. Za područje Općine Ribnik je Prostornim planom Karlovačke županije određen razdjelni sustav javne odvodnje koji se u gospodarskom i tehničkom smislu za ovo područje smatra optimalnim rješenjem. Ovaj način odvodnje podrazumijeva dva odvojena sustava odvodnje: jedan za otpadne, a drugi za oborinske vode. Otpadne vode treba prije upuštanja u prijamnik (recipijent) pročistiti uređajima za pročišćavanje otpadnih voda što se danas obavlja uglavnom putem aerobnog biološkog razgrađivanja krutih tvari. Odvodnja pročišćenih otpadnih voda naselja Ribnik upuštat će se u vodotok Muljevac kao prijamnik koji je desna pritoka rijeke Kupe u području naselja Zaluka Lipnička. Oborinske vode odvode se u oborinske kanale uz prometnice i postojeće vodotoke. Sanitarne otpadne vode odvode se na uređaj za biološko pročišćavanje otpadnih voda koji se planira u zapadnom dijelu naselja Ribnik na lijevoj obali potoka Obrh koji je ujedno prijemnik pročišćenih otpadnih voda. Obzirom da je odvodnja otpadne i oborinske vode od iznimne važnosti za zdravlje i život ljudi, te zaštitu podzemnih slojeva od onečišćenja i zagađivanja, sustava odvodnje za naselje Lipnik, za kojim PPUO nije predviđena gradnja, odvodnju sanitarnih otpadnih voda planirano je riješiti putem autonomnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Obzirom da se područje Općine nalazi u krškom području, pročišćavanje otpadnih voda od iznimnog je značaja, a iz izvora Obrh napaja se široko područje od cca 10 000 stanovnika. Zbog disperziranih kuća u prostoru, pročišćavanje će se izvršiti manjim sustavom odvodnje i pročišćaćem za grupirane kuće ili samostalnim pročišćivačima za izdvojene objekte, kako će biti racionalnije.

4.7. Gospodarenje otpadom

Komunalni otpad kojeg čini otpad iz kućanstava, s javnih površina te istovrsni ili slični otpad iz gospodarstva, ustanova i uslužnih djelatnosti prikuplja se i odvozi s područja Općine Ribnik putem koncesionara Komunalno Ozalj d.o.o., a odlaže se trenutno, ali samo privremeno, na odlagalište u Ilovcu koje je u postupku sanacije i zatvaranja, do otvaranja županijskog (regionalnog) centra za gospodarenje otpadom. Sustav gospodarenja otpadom bit će određen državnim i županijskim planovima gospodarenja otpadom koji će odrediti vrste i broj građevina. Po uspostavi sustava gospodarenja otpadom te uređenja odlagališta za potrebe Općine Ribnik (a izvan područja Općine) zbrinjavanje otpada regulirat će se međusobnim sporazumom s jedinicom lokalne samouprave na čijem području se odlaže otpad. Ovim planom određena je lokacija interventnog odlagališta komunalnog otpada sjeverozapadno od Lipnika. Ta lokacija koristila bi se privremeno u slučaju više sile kao što je elementarna nepogoda ili ratna opasnost. Tehnološki otpad koji nastaje u proizvodnim procesima u gospodarstvu, ustanovama i uslužnim djelatnostima, a po količinama, sastavu i svojstvima se razlikuje od komunalnog otpada i ukoliko dio otpada ima vrijedna svojstva koja se mogu iskoristiti, proizvođač ga je dužan razvrstati na mjestu nastanka i skladištiti u uvjetima za očuvanje kakvoće u svrhu obrade. Tehnološkom otpadu koji je po svojstvima neopasan, prije odlaganja na odlagalište određuje se sastav eluata i ovisno o tom sastavu otpad se odlaže na odlagalište I. ili II. kategorije odnosno na zajedničko odlagalište s komunalnim otpadom. Pravna ili fizička osoba koja proizvodi otpad vodi očeviđnik s podacima o vrsti, količini, mjestu nastanka, načinu i mjestu skladištenja, obrađivanja i odlaganja, a ti se podaci koriste i za izradu katastra o vrstama otpada te za burzu otpada. Kao posebne kategorije otpada u propisima se izdvajaju ambalažni otpad te otpadna ulja koja se javljaju također u većim količinama kao tehnološki otpad.

4.8. Groblja

Na području Općine Ribnik se nalaze dva groblja, u naselju Lipnik i u naselju Gornja Stranica.

5. Društvene djelatnosti i infrastruktura

Razvojne potrebe i potencijali područja, u domeni društvenih djelatnosti, analizirani su kroz segmente javne uprave, odgojno-obrazovnu infrastrukturu, zdravstvo i socijalnu zaštitu, javne prostore, sportsko-rekreativne sadržaje i infrastrukturu te civilno društvo.

5.1. Javna uprava

Općina Ribnik svoj organizacijski ustroj ima definiran sukladno Zakonu o lokalnoj područnoj (regionalnoj) samoupravi te samoupravnim djelokrugom Statutom Općine Ribnik. Sukladno donesenom Statutu tijela Općine su Općinski načelnik i Općinsko vijeće. Prema Statutu Općinski načelnik je nositelj izvršne vlasti čiji mandat traje 4 godine te zastupa Općinu dok Općinsko vijeće vrši ulogu predstavnika građana Općine te donosi akte u okviru prava i dužnosti Općine. Općina Ribnik u samoupravnom djelokrugu obavlja poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju prava građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima, osobito poslove koji se odnose na uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i sport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnui civilnu zaštitu, promet na svom području te ostale poslove sukladno posebnim zakonima. Općina Ribnik ima svoj grb i zastavu, a dan Općine obilježava se 5.7. Općina Ribnik prema stupnju razvijenosti pripada drugoj skupini jedinica lokalne samouprave. U Općini Ribnik je stalno zaposlena 1 osoba. Proračun Općine Ribnik (tablica 20.) u razdoblju od 2019. do 2022. godine prikazuje prihode općine Ribnik .

Općina	Godina	Prihod
Ribnik	2019.	5.906.000
	2020.	2.191.000
	2021.	2.685.000
	2022.	2.256.000

Tablica 13. Proračun Općine Ribnik za razdoblje od 2019. do 2022. godine
Izvor: Izrada autora prema podacima sa službene mrežne stranice Općine Ribnik

5.2. Odgojno obrazovna infrastruktura

Na području Općine ne postoje objekti za predškolsko obrazovanje djece, te je ulaganje u iste neophodno kako bi se pospješila kvaliteta življenja i javni servisi presudni za demografski napredak. Općina Ribnik je za postavila način i uvjete financiranja troškova pohađanja programa predškole za djecu sa područja Općine Ribnik u dječjem vrtiću „Čarolija“ u Žakanju. Program predškole obuhvaća programe odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi koja se ostvaruje unutar vrtića, te pravo na financiranje troškova pohađanja programa predškole imaju sva djeca sa područja Općine Ribnik. Osnovnu naobrazbu učenici na području Općine stječu u Područnoj školi Ribnik u kojoj jenastava organizirana za učenike 1-4 razreda. Na području Općine nema ustanova visokoškolskog obrazovanja, te se one nalaze u obližnjim gradovima Karlovcu i Zagrebu.

5.3. Zdravstvo i socijalna zaštita

U Ribniku je ambulanta s jednim timom opće medicine. Usluge primarne zdravstvene zaštite (opća/obiteljska medicina, dentalna medicina, zdravstvena zaštita žena, patronažna zdravstvena zaštita, sanitetski prijevoz te hitna medicinska pomoć organizirana kroz dežurstvo i pripravnost), kao i usluge specijalističko – konzilijarne zdravstvene zaštite (fizikalna medicina i rehabilitacija), te usluge specifične zdravstvene zaštite (higijensko – epidemiološka služba, optičar, rehabilitator, logoped) za područje Općine osigurava Dom zdravlja Ozalj, dok je na području Općine dostupna uređena zdravstvena ambulanta. Socijalna skrb osigurana je putem Centra za socijalnu skrb Ozalj, te izdvajanjem dijela sredstava iz gradskih proračuna.

5.4. Javni prostori

Na području Općine Ribnik postoje dobrovoljna vatrogasna društva u Ribniku i u Lipniku. Također, u općini se nalazi i Lovački dom unutar kojeg djeluju mjesni odbori. U planu općine je da se vatrgoasni domovi obnove i da im se daju novi sadržaju kako bi njihova funkcionalnost bila potpuna.

5.5. Sportsko rekreativani sadržaji i infrastruktura

Od sportsko-rekreacijskih sadržaja na području Općine nalazi se jedno višenamjensko igralište za mali nogomet, košarku, tenis i odbojku, biciklističke staze duljine cca 25 km, dvije tematske staze (Pčelarska staza i staza Jurja Križanića), te planinarske staze i staze za nordijsko hodanje. Postojeće planinarske staze preko Ribnika, Lipnika i Lipničke Gore potrebno je produljiti do Kupe u Bogovcima. Na odabranim lokacijama treba izgraditi vidikovce i planinarski dom, te radi poboljšanja njihove iskoristivosti potrebno je dodatno raditi na održavanju svake od njih. U naselju Jarnevići nalazi se regionalni off road centar sa izgrađenim stazama za moto cross, super cross, enduro, quad, auto cross i terenska vozila. Centar je potrebno bolje opremiti i omogućiti dulji boravak natjecatelja na stazi u svrhu treninga i natjecanja. Obzirom da navedene grupacije sportova spadaju u kategoriju „adrenalinskih sportova“ posjetiteljima se kroz iznajmljivanje staze, motora i automobila također može ponuditi i obuka za isto te organiziranje team buildinga. Tu se održavaju i eminentna natjecanja u navedenim granama auto-moto sporta. Kako bi se budućim posjetiteljima udovoljila želja za sportovima adrenalinskog karaktera,

potrebno je pristupiti izgradnji adrenalinskog parka, te stijene za penjanje. U svrhe povezivanja Srca prirode Srakovčić sa mini siranom Kuzmić i OPG-om Želježnjak poprečnim putevima preko lokaliteta Ježišće te preko Gromosa na off road centar u naselju Jarnevići šumskim putevima isti će se koristiti kao staze za hodanje, trčanje, nordijsko hodanje, biciklizam te kao vatrogasni putevi za intervencije vatrogasaca. Šumski put potrebno je napraviti i u Lipničkoj Gori. Kod Lovačkog doma u Veselićima postoji streljana za trap gađanje na leteće mete. U Kališćima kod Lipničkih Novaka postoji malo jezero. Zbog blizine Integralnog hotela Srce prirode treba zadržati vodu te povećati jezero i koristiti ga za veslanje sportski ribolov.

5.6. Civilno društvo

Na području Općine Ribnik registrirano je 9 aktivnih udruga. Od ukupnog broja, najveći broj udruga registriran je na području naselja Ribnik gdje je registrirano 6 udruga, dok su preostale udruge registrirane na području naselja Lipnik, Jarnevići i Veselići. Udruge djeluju u općini rade na dobrobit svih mještana i veliki su vjetar u ledja napretku i razvoju općine i potpomaganju aktivnosti stanovništva.

R. BR.	UDRUGA	SJEDIŠTE
1.	TAEKWONDO KLUB „RIBNIK“	Ribnik, Ribnik
2.	PČELARSKO DRUŠTVO „KOSTENJAR“ RIBNIK	Ribnik 4A, Ribnik
3.	DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO LIPNIK	Lipnik 22, Ribnik
4.	MOTO KLUB MX RIBNIK	Jarnevići 2, Ribnik
5.	UDRUGA MLADIH „JURAJ KRIŽANIĆ“	Ribnik 2, Ribnik
6.	MOTO KLUB RIBNIK	Ribnik 4a, Ribnik
7.	DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO RIBNIK	Ribnik 2, Ribnik
8.	SPORTSKO DRUŠTVO „KOSTENJAR“ RIBNIK	Ribnik bb, Ribnik
9.	LOVAČKO DRUŠTVO „SRNJAK“ RIBNIK	Veselići 26, Ribnik

Tablica 14. Udruge koje djeluju na području Općine Ribnik
Izvor: Izrada autora prema podacima sa službene mrežne stranice Općine Ribnik

Najistaknutije udruge u Općini su: **Lovačko društvo „Srnjak“** osnovano 1946. godine kao rezultat lovne tradicije ovoga kraja. Danas društvo broji 58 članova, te gospodari zajedničkim otvorenim lovištem „Ribnik“. Rad društva zasniva se na stručnom osposobljavanju i izobrazbi lovaca s naglaskom na edukacije o provedbi sigurnosti lova divljači, poštivanje lovne etike i njegovanje običaja lovne tradicije.

Brojni članovi odlikovani su lovačkim odličjima Hrvatskog lovačkog saveza i Hrvatskog kinološkog saveza, te su njegovi glavni ciljevi uspješno gospodarenje lovištem i divljači, očuvanje lovne tradicije ovoga kraja, te unaprjeđenje lovne etike i održavanje lovačke suradnje. Društvo ima izgrađenu streljanu za leteće mete „trap“ gdje se održavaju županijska natjecanja. Streljani je potrebna obnova. Zajedničko otvoreno lovište IV/103 „Ribnik“, površine 4.484 ha, brdskog je tipa, smješteno u sjeverozapadnom dijelu Karlovačke županije do rijeke Kupe koja je i državna granica s Republikom Slovenijom, dok na jugu, jugoistoku i istoku graniči s lovištem Netretić. Cilj udruge je provođenje gospodarenja divljači i lovištem, očuvanje lovne tradicije, održavanje lovne etike, održavanje lova i razvijanje lovačke suradnje.

Pčelarsko društvo „Kostenjar“ djeluje u Ribniku od 2007. godine, te je dio hrvatskog Pčelarskog saveza. Osnovna djelatnost društva je uzgoj pčela, registracija pčelinjaka na području općine, izrada karata pčelinjih paša, te unaprjeđenje prodaje lokalnih pčelinjih proizvoda. U svrhe promocije pčelarstva kao tradicionalne grane kojom se lokalno stanovništvo bavi od dvadesetog stoljeća društvo je osmislio projekt poučne staze koji je uspješno realiziran, te je tzv. Medna staza Ribničke doline realizirana i za javnost otvorena 2012. godine. Medna staza je poučnog karaktera, te slovi kao ekološka i turističko-atraktivna. Glavni ciljevi društva su su unaprjeđenje pčelarstva Republike Hrvatske, informiranje javnosti o rezultatima i aktivnostima Društva, predlaganje mjera i aktivnosti nadležnim tijelima, organiziranje tematskih rasprava, manifestacija ocjenjivanja meda i ostalih pčelinjih proizvoda i sl.

DVD Ribnik osnovan je 1950. godine potaknut velikim požarom koji je ovaj kraj zadesio 1949. godine, te danas broji 77 punoljetnih članova. DVD posjeduje vatrogasni dom i garažni prostor, te je njegova osnovna funkcija preventiva i gašenje požara. Vatrogasni dom izgrađen je prije 40 godina, te zahtijeva obnovu i prenamjenu prostora. Vatrogasno društvo je 2021. godine dobilo novo vozilo kojim se zadovoljavaju potrebe vatrogasnog društva Ribnik. Velika stvar za ovaj DVD bi bila obnova vatrogasnog doma kojim bi se otvorile nove mogućnosti i unaprijeđenje vatrogasne zaštite.

DVD-a Lipnik je osnovan 1955. godine, te je potpora za djelovanjem ove vrste lokalne zajednice bila prisutna kako od strane lokalnih župnika, tako i od mladeži diljem općine koja je aktivno sudjelovala u priređivanju raznih priredbi i koju su djelomice sačinjavali učenici škole Lipnik s kojom je društvo usko surađivalo.

Članovi društva nosioci su brojnih lokalnih aktivnosti, te pored osnovnih aktivnosti (protupožarna zaštita ipostavljanje hidrant) sudjeluju u popratnim aktivnostima od lokalnog značaja (održavanje i uređenje okoliša, organizacija raznih priredbi i zabava i sl). Stara škola koja je sjedište društva, sagrađena je polovicom 19.st. i jedina je sačuvana tipska školska zgrada, stoga ju je potrebno zaštititi i obnoviti.

Zajednička potreba svih udruga s područja općine jest adekvatan prostora za djelovanje. Krucijalan preduvjet za još kvalitetnije djelovanje udruga Općina planira rješiti uređenjem objekta stare škole gdje bi udruge dobile vlastiti prostor za djelovanje. Boraveći u istom objektu poboljšala bi se međusobna komunikacija među udrugama te stvorili preduvjeti za ostvarenje raznih kulturnih i sportskih suradnji među udrugama.

6. Kulturna i prirodna baština

6.1. Kulturna baština

Kulturna baština Općine Ribnik odražava se kroz spomeničku, materijalnu baštinu, ali i nematerijalnu baštinu. Naselje Ribnik je sjedište općine i ima značajnu i bogatu povijesnu baštinu i identitet. Bogata povijesna baština povezana je sa ribničkim vlastelinstvom, Starim gradom Ribnikom, župom Sv. Ilike u Lipnku i Lipničkim dekanatom, Jurjom Križanićem i Ilijom Gregurićem. Ribnik je smješten u udolini na raskrižju državne ceste D6 (raskrižje nekadašnje trgovačke ceste što je spajala Kranjsku cestu od Metlike preko Karlovca sa Bosnom). Naziv je dobio po ribnjaku koji je postojao kod Starog grada. Utvrda Ribnik postojala je još u 13. stoljeću a današnji Stari grad Ribnik sagradio je Bernardin Frankopan..

Kulturna baština na području Općine Ribnik prema podacima Ministarstva kulture (Registrar kulturnih dobara MK) sastoji se od tri nepokretna kulturna dobra koja su zaštićena kao pojedinačna dobra unutar naselja Griče, Lipnik i Ribnik, te su nacionalnog značaja.

NASELJE	KULTURNA BAŠTINA	KLASIFIKACIJA	STATUS ZAŠTITE
Griče	Kapela sv. Ane	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Z-3377
Lipnik	Crkva sv. Ilike Proroka i župni dvor	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Z-3094
Ribnik	Stari grad Ribnik	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Z-301

Tablica 15. Kulturna baština na području Općine Ribnik
Izvor: Izrada autora prema podacima ministarstva kulture

Stari Grad Ribnik potječe iz 13. stoljeća, te predstavlja spomenik nulte kategorije kao jedini sačuvani nizinski obrambeni dvorac opasan vodom u Hrvatskoj. Današnji izgled dobio je krajem 15. i početkom 16. st. u vrijeme Bernardina Frankopana. Vlasnici Ribnika bili su Frankopani od 1394. do 1576. godini, te se njihov grb još uvijek nalazi iznad glavnog ulaza. Nakon Frankopana, Stari Grad preuzimaju Zrinski, i njime vladaju do Zrinsko-Frankopanske urote 1671. godine. Nakon toga u Ribniku se smjenjuju mnogi gospodari, a treba istaći Josipa plamenitog Galla koji ga obnavlja početkom 20. stoljeća. Unutar dvora moguće je vidjeti niz kasnogotičkih i renesansnih detalja. Dvorac je u privatnom vlasništvu, te je za njega predviđena obnova i uređenje sa galerijama, muzejom, ugostiteljskim i stambenim sadržajima u samom objektu, te šetalistom i perivojem u zoni Grada.

Župna crkva sv. Ilike Proroka srednjovjekovna je barokna građevina smještena u selu Lipniku koja datira iz 17. stoljeća kada je sagrađena sakristija te daljnja rekonstrukcija traje u periodu 1770.-1774.

godine. Lipnička župa prvi put se spominje 1334. godine. Crkva zahtijeva obnovu, odnosno restauraciju fresaka, klupa, poda, oltara i kipova te vrijednih orgulja.

Selo Lipnik značajno je iz više razloga: u njemu je smještena najstarija školska zgrada „Pučke škole u Lipniku“ iz 1856. godine, te najstarija obiteljska kuća prekrivena slamom (stara preko 200 godina). Kuća je u privatnom vlasništvu sa originalnim namještajem, stoga je, poradi turističke valorizacije neophodno konstantno ulaganje u održavanje i očuvanje iste kako bi se zaštitila od propadanja. Primjeri tradicionalne gradnje (drvene hiže s gancima) susreću se u selima Ribnik, Griče, Jasenovci, Gornjoj i Donjoj Stranici, Novakima Lipničkim i dr., te se njihova obnova temelji na izvornoj arhitekturi. Značajna ličnost sa područja Općine svakako je vizionar, teolog, filozof, pisac, skladatelj i svjetski putnik Juraj Križanić čije se spomen ploče i kipovi nalaze u rodnom selu Obrh i crkvi sv. Ilijе Proroka te u Zagrebu, Beču, Moskvi i Tobolsku. 2018. godina biti će značajna poradi obilježavati 400. godišnjicu rođenja. Ostaci Križanićevog dvorca kao i mlin u Obrhu trebaju obnovu i zaštitu. U tu svrhu potrebno je otkupiti mlin i okolno zemljište, te šumu oko ostataka dvorca.

Područje Općine obiluje sakralnim objektima visoke kulturne vrijednosti, te se takvi primjeri kulturne baštine nalaze u naseljima Stranica Gornja gdje se kao vrijedan spomenik ističe barokna kapela sv. Petra; u naselju Griče gdje se nalazi kapela sv. Ane koja je prepoznata kao kulturni spomenik i valorizirana kao nepokretno kulturno dobro; u naselju Ribnik u kojem se nalazi kapela presvetog Trojstva; naselju Sopčić Vrh u kojem se nalazi kapela srca Isusovog; naselju Lipnik u kojem je kapela Gospe Lurdske, te kapela u Veselićima. Navedene kapele potrebno je obnoviti.

6.2. Prirodna baština

6.2.1. Krajobrazne značajke

Postoje dva značajna krajobraza na području općine. Dolina potoka Ribnik: Između Vodeničkog pobrežja i Lipničke gore probija se dolina Ribnika i Muljevac potoka. Ovom dolinom prolazi cesta Karlovac - Novo Mesto. Ovo ravničarsko i mjestimično blago valovito područje (najviša kota 150 m) djelomično je obraslo šumama hrasta lužnjaka i crne johe, dok velike površine prekrivaju bujadnice ili vrištine ili "steljniki". Ova područja pod bujadi na kojima se kosi strelja za stoku nemaju u gospodarskom pogledu veće značenje, dok su botanički vrlo interesantni. Osobita vrijednost ribničke doline je stari dvorac Ribnik iz 13.st., jedini dobro sačuvani nizinski dvorac (Wasserburg). Dvorac je bio okružen kanalom, koji je ujedno bio i ribnjak. Ribnička dolina isključivo je područje ratarstva. Obiluje oranicama i livadama. Potok Muljevac, koji utječe ispod sela Brikovo u rijeku Kupu bogat je vodom te u najvećim sušama ima velike količine vode. Izvor Muljevca je Obrh, jaki izvor s količinom vode od 80 litara

u sekundi. Za vrijeme kiše ovaj izvor daje i do 2000 l/sek. Nizvodno od izvora dolazi mjestimično dio zamočvarivanja te je to područje značajno za obitavanje močvarne ornitofaune.

- Područje Vodenice – Bukovje: područje Bukovja pripada većim dijelom gradu Ozlju, dok se manjim dijelom nalazi u Općini Ribnik. Ovo je brežuljkasto područja sa kotlinama, voćnjacima i vinogradima, te šumama i gajevima. Od šumskih zajednica rasprostranjene su bukove šume koje se nalaze na sjevernim padinama. Seoska naselja su smještena na rubnim dijelovima. Zbog nedovoljno razvijene poljoprivrede, te shodno tome zapuštene oranice i livade (zbog šume koja se proteže sve do državne ceste D6) potrebno je uložiti dodatne napore u čišćenje žbunja, te raskrčavanju terena. Na obroncima Vodenice na sjevernim padinama razvijene su bukove šume kao posebna šumska zajednica.

6.2.2. Zaštita prirode

Permanentno praćenje, istraživanje i evidentiranje stanja u prostoru te sustavno vrednovanje graditeljske baštine (uključujući djela suvremene arhitekture i urbanizma) te stvaranje dokumentacijske baze kao podloge za stručne analize ključ su zaštite prirode ovog značajnog krajolika. Stvaranje (GIS) baze podataka za sagledavanje problematike, temeljenu na objedinjavanju raspršenih podataka iz više institucija i nivoa, čime bi se odgovorilo zahtjevima djelotvorne brige o baštini kakva odgovara današnjem stanju u prostoru. Preporuča se poticanje istraživanja, analitičke radove, studije i projekte na područjima izrazitih krajobraznih i kulturno – povijesnih vrijednosti, napose na područjima s arheološkim nalazima i područjima povijesnih cjelina, čiji je intenzivniji razvoj planski zacrtan te utvrditi negativne i pozitivne čimbenike razvoja.

Godina	Program	Realizirana sredstva u kn	Aktivnost
2013.	Program monitoringa vode za piće za Karlovačku županiju	310 098,37	Provjeda programa monitoringa vode za piće za Karlovačku županiju
	Program mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti na području KŽ	20 000,00	Provjeda programa mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti na području KŽ
	Program javnozdravstvenih preventivnih mjera za Karlovačku županiju	100 000,00	Provjeda programa javnozdravstvenih preventivnih mjera za Karlovačku županiju
	Ukupno:	430 098,37 kn	
2014.	Program monitoringa vode za piće za Karlovačku županiju	449 952,38	Provjeda programa monitoringa vode za piće za Karlovačku županiju
	Program mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti na području KŽ	20 000,00	Provjeda programa mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti na području KŽ
	Program javnozdravstvenih preventivnih mjera za Karlovačku županiju	100 000,00	Provjeda programa javnozdravstvenih preventivnih mjera za Karlovačku županiju
	Ukupno:	569 952,38 kn	
2015.	Program monitoringa vode za piće za Karlovačku županiju	407 137,43	Provjeda programa monitoringa vode za piće za Karlovačku županiju
	Program mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti na području KŽ	20 000,00	Provjeda programa mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti na području KŽ
	Program javnozdravstvenih preventivnih mjera za Karlovačku županiju	100 000,00	Provjeda programa javnozdravstvenih preventivnih mjera za Karlovačku županiju
	Ukupno:	527 137,43 kn	
2016.	Program monitoringa vode za piće za Karlovačku županiju	427 842,51	Provjeda programa monitoringa vode za piće za Karlovačku županiju
	Program mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti na području KŽ	2515,00	Provjeda programa mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti na području KŽ
	Program javnozdravstvenih preventivnih mjera za Karlovačku županiju	100 000,00	Provjeda programa javnozdravstvenih preventivnih mjera za Karlovačku županiju
	Ukupno:	530 357,51 kn	
SVEUKUPNO 2013. - 2016.:		2 057 545,69 kn	

Tablica 16. Podaci o korištenju finansijskih sredstava za zaštitu okoliša iz proračuna Karlovačke županije 2013.-2016.
Izvor: Program zaštite okoliša Karlovačke županije

7. Metodologija izrade

Strategija razvoja JLS Općine Ribnik, mora prije svega ispunjavati kriterij primjenjivosti. U svrhu osiguranja učinka strategije tvrtka **BDC d.o.o.** kao stručni nositelj izrade Strategije pristupila je izradi iste primjenjujući metodologiju participativnog i inkluzivnog strateškog planiranja.

7.1. Opis metodološkog pristupa izradi strategije

Tvrtka BDC d.o.o. kao stručni nositelj izrade Strategije istu će izraditi kao dokument koji se sastoji od četiri osnovne metodološke cjeline: **Analiza stanja, potreba i potencijala; definiranje razvojnih ciljeva, prioriteta i mjera; definiranje njihovog financijskog potencijala s naglaskom na potencijal EU financiranih projekata te definiranje "Akcijskog plana"** provedbe strategije.

Analiza stanja, potreba i potencijala dio je strategije koji sadrži opis stanja koji je podastrana kroz analizu postojećih strateških dokumenata više razine (županijskih i nacionalnih strategija kao i relevantnih dokumenata prostornog razvoja) te kroz prikaz aktualnih faktografskih informacija temeljenih na službenim izvorima, dopunjениma s recentnim spoznajama i činjenicama. Da bi međutim istima dali i uporabnu razvojnu dimenziju, u ovom djelu dokumenta izradit će se i SWOT analiza, temeljena na provedenoj pripremnoj javnoj radionici u kojoj će se na najširoj osnovi sudjelovati ključni dionici lokalne zajednice. SWOT analiza izradit će se zasebno za područje komunalnog razvoja, gospodarskog okruženja i njihova potencijala te uravnoteženog socijalno-društvenog razvoja. Povezivanjem podataka dobivenih temeljem obadvije metode, dobivamo realnu i cjelovitu sliku postojećeg stanja kao čvrstog temelja i polazišta za sljedeća poglavљa Strategije.

Definiranje razvojnih ciljeva, prioriteta i mjera logički je nastavak analitičkog dijela iz kojeg proizlaze odgovori o potrebama i potencijalima regije. U drugoj metodološkoj cjelini definirat će se razvojni ciljevi, identificirati njihovi prioriteti i hijerarhija te odrediti mjere za njihovo postizanje. Ovaj dio Strategije predstavlja sustavno i stručnu sačinjenu sintezu utvrđenih razvojnih potencijala, a uključuje i definiranje odnosno preispitivanje dugoročne razvojne vizije općine.

Identifikacija projekata od strateškog značaja i definiranje njihovog financijskog potencijala s naglaskom na potencijal EU financiranih projekata dio je strategije koji identificira konkretnе projekte koji proizlaze iz razvojnih mјera s ciljem postizanja čim veće primjenjivosti Strategije. Identificirat će se konkretni projekti koji posjeduju potencijal za financiranje iz EU fondova kao pretežitog načina financiranja realizacije projekata, čime će se Strategiji dati jedna dodatna praktična dimenzija. Sastavni dio ovog poglavlja je i finansijska procjena pojedinih projekata kao i njihove sveukupne vrijednosti, odnosno utvrđivanje visine moguće pridobivenih sredstava iz EU fondova ali i vlastite finansijske komponente.

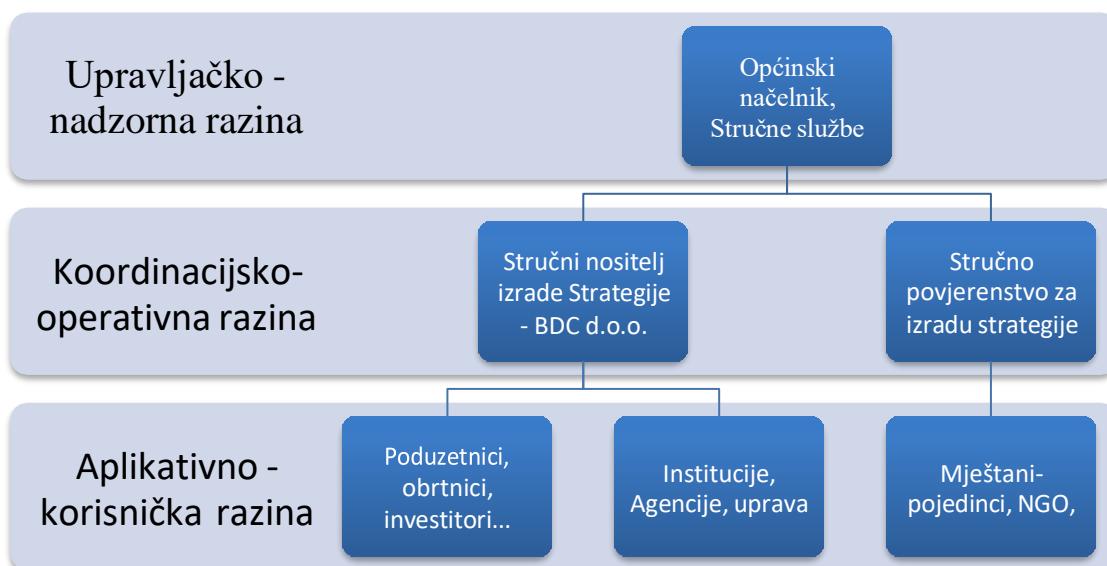
Definiranje "Akciskog plana" provedbe strategije sastavni je dio dokumenta u kojem se određuje tijek provedbe unutar petogodišnjeg programskog razdoblja i definira nositelje, način i dinamiku njegove provedbe i praćenja. Također u ovom poglavlju definiraju se indikatori (mjerila) za procjenu učinaka kao i postojanje potrebnih ljudskih i tehničkih, tj. organizacijskih kapaciteta za provedbu Strategije. Akcijski plan je sačinjen tako da je mjerljiv po godinama njegove provedbe s ciljem omogućenja njegove godišnje ocjena provedbe.

7.2. Organizacija izrade strategije

Organizacija izrade Strategije se temelji na uključivosti čim većeg broja ključnih čimbenika s razine na koju se u konačnici Strategija i odnosi, tj. s "**Aplikativno - korisničke razine**", u koju ubrajamo najširi sloj individualnog i organiziranog društvenog i gospodarskog života općine i njegova okruženja.

"Koordinacijsko – operativna razina" podrazumijeva međusobnu intenzivnu komunikaciju i interakciju posebnog Stručnog povjerenstva Općine i stručnog nositelja izrade Strategije s predstvincima upravnog, političkog, gospodarskog, i društvenog života općine kao i sa zainteresiranim pojedincima. Da bi se izradom Strategije upravljalo sustavno i kvalitetno, osnovat će se Stručno povjerenstvo za izradu Strategije kao koordinacijsko tijelo za njegovu izradu. Ono će se sastojati od 3-5 članova koja pokrivaju pojedina specifična područja kojima se Strategija bavi (razvoj poduzetništva, komunalno uređenje, društvene djelatnosti, demografija, socijalna skrb itd.). Stručno povjerenstvo predstavlja operativnu poveznicu između Stručnog nositelja izrade Strategije i Općine Ribnik.

Upravljačko - nadzornu razinu čini Općinski načelnik kao službeni predstavnik i izvršni nositelj vlasti u Općini, zajedno sa svojim stručnim službama.

Slika 10. Shematski prikaz organizacijske strukture izrade Strategije
Izvor: Izrada autora

7.3. Vremenski plan izrade Strategije i komunikacija s javnošću

Ukupno vremensko razdoblje potrebno za izradu Strategije poklapalo se s predviđenim ukupnim rokom za izradu Strategije, koja je iznosila 90 dana, odnosno 13 tjedana, računajući od dana potpisivanja odgovarajućeg ugovora.

Vremenski raspored aktivnosti pojedinih faza obuhvaćao je ukupno 6 koraka (faza).

Prva faza trajala je tjedan dana te se na kraju tjedna održao "Kick-off" sastanak koordinacijsko - operativne razine (tj. stručnog nositelja izrade Strategije, tvrtke BDC d.o.o.) s Upravljačko - nadzornom razinom (čelništvom Općine, tj. Općinskim načelnikom i suradnicima). Na sastanku se odredio komunikacijski kanali te predstavilo u međuvremenu imenovano Stručno povjerenstvo za izradu Strategije, utvrdio se precizan dinamički plan izrade Strategije, te odredio način komunikacije s javnošću.

Druga faza podrazumijevala je organizaciju radionice s predstavnicima Aplikativno - korisničke razine. Na radionici koja se održala u tjednu br. 3 identificirali i analizirali su se elementi SWOT analize i to za područja za koji se ista provodi (komunalni razvoj, gospodarsko okruženje i socijalno-društveno razvoj) te su se predstavili elementi analize stanja i primjeri dobre prakse izrade i provedbe razvojnih strategija JLS. Nakon održane radionice, ostavilo se vremensko razdoblje od tjedan dana za dodatne

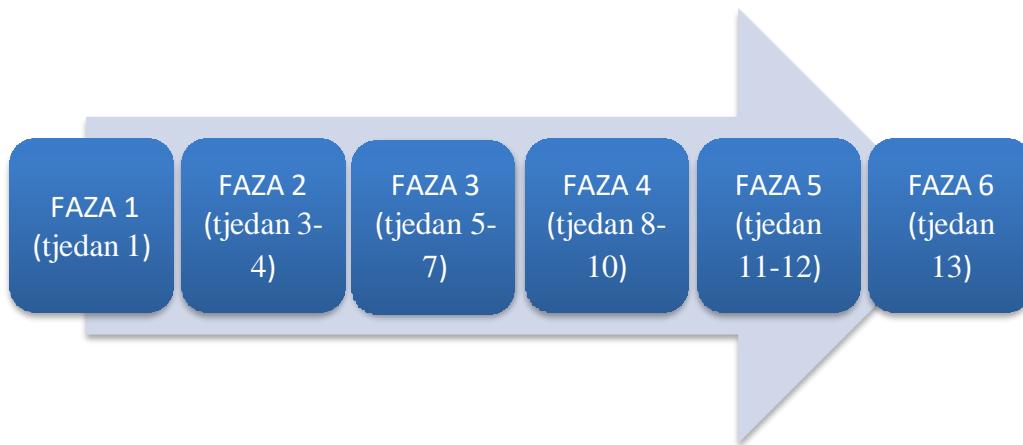
komentare, prijedloge i primjedbe vezane uz analizu stanja ali i potencijalne ciljeve i mјere odnosno projektne ideje.

Treća faza trajala je od 4 tjedna do kraja tjedna br. 7, kada se Upravljačko-nadzornoj razini predstavljala revidirana vizija općine, kao i nacrt ciljeva, prioriteta i mјera Strategije, te se o njima provela međusobna koordinacija i usklađivanje.

U **četvrtoj fazi**, koja je trajala do tjedna br. 8, izradio se draft Strategije i Akcijskog plana, koji se dostavio tijekom tjedna br. 9, a do kraja tjedna br. 10 ista se uskladila između Stručnog nositelja i Stručnog povjerenstva Općine.

U **petoj fazi** koji se proveo tijekom tjedana br. 11 i 12, provela se javna rasprava o prijedlogu Strategije, koja je za to vrijeme bila javno objavljena na web stranicama Općine Ribnik.

Tijekom **šeste faze** koja se provela u tjednu br. 13 sumirani su rezultati javne rasprave te se na kraju te faze Općini Ribnik kao naručitelju dostavila konačna verzija Strategije.

Slika 11. Shematski prikaz vremenskog plana aktivnosti izrade Strategije
Izvor: Izrada autora

Komunikaciju s javnošću provede su stručne službe naručitelja u suradnji s koordinacijsko-operativnom razinom, kontinuirano tijekom trajanja provedbe izrade Strategije. Informiranje se provodilo putem objava na web stranicama naručitelja kao i putem izravnog sudjelovanja javnosti tijekom radionice, ostavljenog roka za vrijeme javne rasprave, te priopćenjima s rasprava na sjednicama općinskog vijeća. Prigodno su se izdavala pravovremeni pozivi i priopćenja namijenjena animiranju i sudjelovanju javnosti te njihova pravovremenog i detaljnog informiranja o svakoj fazi izrade Strategije.

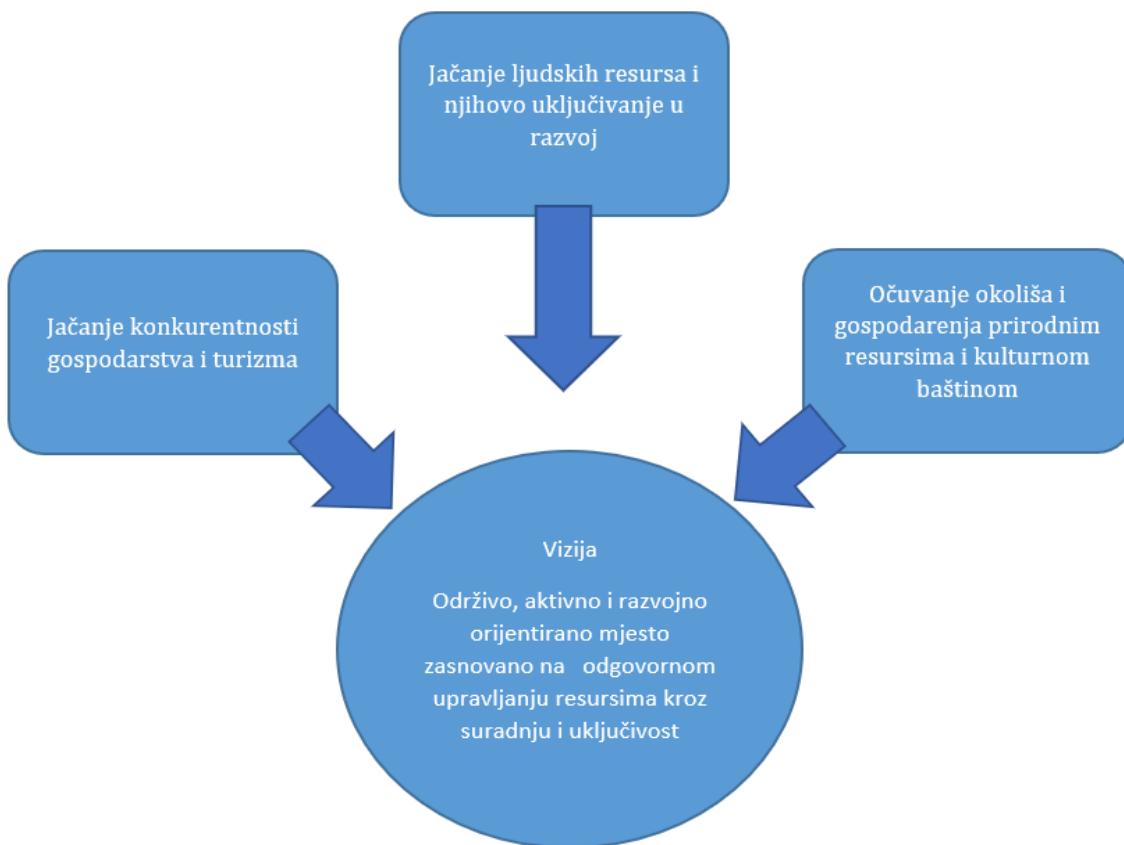
8. Misija i vizija

8.1. Misija

Kontinuiranim ulaganjem u ljudske potencijale, očuvanje kulturne i prirodne baštine, ruralni razvoj i turizam, Općinu Ribnik pretvoriti u poželjnu obiteljsku destinaciju zasnovanu na inovativnoj i ekološki održivoj poljoprivrednoj proizvodnji, malom poduzetništvu i održivom turizmu.

8.2. Vizija

Ribnik – Održivo, aktivno i razvojno orijentirano mjesto zasnovano na odgovornom upravljanju resursima kroz suradnju i uključivost

Slika 12. Vizija Općine Ribnik
Izvor: Izrada autora

9. SWOT analiza

SNAGE (Strengths) – pozitivno	SLABOSTI (Weaknesses) - negativno
UNUTARNJI ĆIMBENICI	
<ul style="list-style-type: none"> • Povoljan geografski položaj • Postojeći kampovi i pogodnosti za robinzonski turizam • Biciklističke staze • Tradicija poljoprivrede i OPG poljoprivredna gospodarstva • Prirodne ljepote i očuvan okoliš • Bogata kulturna baština i znamenitosti • Mogućnost izgradnje industrijske zone koja bi poboljšala infrastrukturu i privukla ulagače • Veliki potencijal za uzgoj bobičastog voća i za ratarstvo • Mlade i ambiciozne snage lokalne samouprave • Blizina susjednih članica EU • Podizanje razine smještajnih kapaciteta • Kreiranje povoljnijih uvjeta za korištenje poduzetničke zone i privlačenja ulagača • Kreiranje demografskih mjera i poboljšanje brige za mlade obitelji 	<ul style="list-style-type: none"> • Nerješeni imovinsko-pravni odnosi na poljoprivrednim parcelama i na području općine • Nemogućnost oslanjanja na lokalnu samoupravu u vidu poticaja i ostalih potpora za proizvodnju bobičastog voća • Negativan trend ostanka prokreacijskih obitelji zbog neostvarenja osnovnih uvjeta (nepostojanje vrtića, škole i sl.) • Negativan trend ostanka • Nedostatni ljudski i prostorni kapaciteti civilnog sektora za aktivniji rad i pripremu i provedbu EU i drugih projekata • Nedostatak smještajnih kapaciteta za razvoj (ruralnog) turizma • Divlja odlagališta smeća • Slabo iskorišteni potencijali • Starenje stanovništva • Loše promotivne aktivnosti • Nedostatak zabavnih i rekreativnih sadržaja • Nedovoljan prodačun sufinanciranja zbog odlijeva potencijalnih prihoda općine
PRILOKE (Opportunities) – pozitivno	
VANJSKI ĆIMBENICI	
	PRIJETNJE (Threats) - negativno

- Geografski položaj i blizina granice sa Slovenijom
- Pozitivni turistički trendovi
- Razvoj gospodarstva
- Razvoj poljoprivrede i otvaranje novih OPG-ova
- Dostupnost sredstava iz EU fondova
- Razvoj specifičnih oblika turizma
- Razvoj turizma utemeljenog na kulturnim, gastronomskim i prirodnim resursima: seoskiturizam, eko turizam i drugi oblici održivog turizma
- Nepovoljna ulagačka klima
- Odlazak radno sposobnog stanovništva
- Iseljavanje mladih obitelji
- Blizina konkurenata
- Nedostatak finansijskih sredstava
- Nemogućnost otkupa poljoprivrednih parcela za daljnje proširenje proizvodnje (okrupnjivanje)
- Sve više zarašlih zemljišta u vlasništvu iseljenika, od kojih neke prelaze čak i u šume

Tablica 17. SWOT analiza

Izvor: Izrada autora

10. Razvojni ciljevi, prioriteti i mjere

1. Jačanje konkurentnosti gospodarstva				2. Jačanje ljudskih resursa i njihovo uključivanje u razvoj				3. Očuvanje okoliša i gospodarenja prirodnim resursima i kulturnom baštinom		
1.1. Stvaranje uvjeta za razvoj proizvodnje i usluga s većom dodanom vrijednošću	1.2. Jačanje proizvodnje i tržišno organizirane	1.3. Jačanje konkurenčnosti turizma	1.4. Jačanje ruralnog razvoja	2.1. Poboljšanje obrazovne strukture stanovništva	2.2. Unaprjeđenje uvjeta i poboljšanje kvalitete života stanovništva	2.3. Unaprjeđenje upravljanja lokalnim razvojem	2.4. Unaprjeđenje demografskih mjera u općini	3.1. Poboljšanje gospodarenja otpadnim vodama i otpadom	3.2. Očuvanje i gospodarenje prirodnim, kulturnim i povijesnim resursima	3.3. Poboljšavanje sustava zaštite od štetnog djelovanja voda
<ul style="list-style-type: none"> • Proširenje poduzetničke infrastrukture u Ribniku i Lipniku • Razvoj finansijskih instrumenata za potporu gospodarskih aktivnosti • Poticanje postojećih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i otvaranja novih 	<ul style="list-style-type: none"> • Interesno povezivanje gospodarskih subjekata i diverzifikacija • Stvaranje općinskog brenda lokalnih kvalitetnih poljoprivrednih proizvoda 	<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj turističke infrastrukture i poticanje privatnih inicijativa u turizmu • Korištenje prirodnih, kulturnih i povijesnih resursa za razvoj zdrastvenog, rekreativnog i ruralnog turizma • Valorizacija i iskorištavanje bogate kulturne baštine 	<ul style="list-style-type: none"> • Okrugnjivanje zemljišta • Povećanje konkurenčnosti poljoprivrednih komercijalnih proizvođača • Stvaranje preduvjeta za kombiniranje turizma i poljoprivrede 	<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj cjeloživotnog učenja • Poticanje visokog obrazovanja i deficitarnih zanimanja • Poticanje mogućnosti za zapošljavanje stanovništva kroz programe obrazovanja 	<ul style="list-style-type: none"> • Unaprjeđenje socijalne infrastrukture (modernizacija i izgradnja nove) • Unaprjeđenje kvalitete života kroničnih bolesnika i starijih osoba • Unaprjeđenje društvene infrastrukture • Poboljšanje komunalne infrastrukture 	<ul style="list-style-type: none"> • Jačanje međuopćinske i prekogranične suradnje • Uređenje širokopojasnog interneta na području općine • Unaprjeđenje informatizacije uprave • Uređenje građevina javne i društvene namjene • Jačanje suradnje sa susjednim općinama i dijeljenje iskustva 	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja cjelovitog sustava gospodarenja otpadnim vodama • Razvoj civilnog društva • Unaprjeđenje i racionalizacija gospodarenja otpadom na području cijele općine • Sanacija divljih odlagališta 	<ul style="list-style-type: none"> • Očuvanje i gospodarenje kulturnim, povijesnim i prirodnim resursima uz uvažavanje identiteta i kriterija gospodarskog razvoja • Povećanje energetske učinkovitosti i racionalno korištenje energije u javnom i privatnom sektoru • Stvaranje programa i potpora za korištenje alternativnih i obnovljivih izvora energije (solarna energija, hidroelektrana i bioplina) • Unaprjeđenje okoliša kroz izgradnju i modernizaciju prometnica 	<ul style="list-style-type: none"> • Regulacijski radovi na vodotocima • Zaštita voda i vodonosnika pitke vode • Zaštita od poplava 	

Tablica 18. Razvojni ciljevi, prioriteti i mjere

Izvor: Izrada autora

1. Jačanje konkurentnosti gospodarstva

Prioritet 1.1. Stvaranje preduvjeta za razvoj proizvodnje i usluga s većom dodanom vrijednošću

Mjere:	1.1.1. Proširenje poduzetničke infrastrukture u Ribniku i Lipniku 1.1.2. Razvoj finansijskih instrumenata za potporu gospodarskih aktivnosti 1.1.3. Poticanje postojećih OPG-ova i otvaranje novih
Cilj:	Omogućiti razvoj i poboljšanje poduzetničko poslovne infrastrukture i MSP-a
Sadržaj aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> - U suradnji s razvojnom agencijom Valis Collapis promovirati poduzetničku zonu - Ulaganje u nastavak proširenja komunalne infrastrukture u poduzetničkim zonama - Privlačenje investicija u poduzetničku zonu poticajnim mjerama za poduzetnike s ciljem povećanja broja poduzeća u zoni - Identifikacija finansijskih instrumenata za poticanje MSP-a i obrtnika
Nositelj:	Općina Ribnik
Partneri:	Karlovačka županija, Ministarstvo regionalnog razvoja, HBOR, HAMAG

1. Jačanje konkurentnosti gospodarstva

Prioritet 1.2. Jačanje proizvodnje i tržišno organiziranje

Mjere:	1.2.1. Interesno povezivanje gospodarskih subjekata 1.2.2. Stvaranje općinskog brenda lokalnih kvalitetnih poljoprivrednih proizvoda
Cilj:	Međusobno povezati proizvođače određenog proizvoda u zadrugu te stvoriti marketniški brend
Sadržaj aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> - Identificiranje određenog proizvoda kao općinski brend - Osnivanje udruge ili zadruge proizvođača općinskog brenda - Promocija općinskog brenda na tržištu
Nositelj:	Općina Ribnik
Partneri:	Karlovačka županija, Ministarstvo poljoprivrede, OPG, TZ Karlovačke županije, LAG Valis Collapis

1. Jačanje konkurentnosti gospodarstva

Prioritet 1.3. Jačanje konkurentnosti turizma

Mjere:	1.3.1. Razvoj turističke infrastrukture i poticanje privatnih inicijativa u turizmu 1.3.2. Korištenje prirodnih, kulturnih i povijesnih resursa za razvoj zdrastvenog, rekreativnog i ruralnog turizma 1.3.3. Valorizacija i iskorištavanje bogate kulturne baštine
Cilj:	Povećati broj i kvalitetu smještajnih jedinica te diversificirati turističku ponudu općine

- Sadržaj aktivnosti:**
- Financijski poticati izgradnju kvalitetnih smještajnih jedinica
 - Razvoj turističke ponude za zdravstveni, rekreativni i ruralni turizam
 - Poticanje lokalnih ugostitelja i OPG-a na razvoj gastronomске ponude
 - Izgradnja turističkog informativnog centra u centru općine
 - Jačanje suradnje s regionalnom turističkom zajednicom s ciljem uključivanja lokalne turističke ponude u promotivne aktivnosti TZ Karlovačke županije

Nositelj:	Općina Ribnik, TZ Karlovačke županije
Partneri:	Karlovačka županija, Ministarstvo turizma, Vallis Colapis, OPG, udruge
1. Jačanje konkurentnosti gospodarstva	
Prioritet 1.4. Jačanje ruralnog razvoja	
Mjere:	<ul style="list-style-type: none"> 1.4.1. Okrupnjivanje zemljišta 1.4.2. Povećanje konkurentnosti poljoprivrednih komercijalnih proizvođača 1.4.3. Stvaranje preduvjeta za kombiniranje turizma i poljoprivrede
Cilj:	Podizanje konkurentnosti primarne poljoprivredne proizvodnje te prerade i trženja poljoprivrednih proizvoda
Sadržaj aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> - Provodenje postupka komasacije - Organizacija edukacija o relevantnim temama za lokalne OPG-ove - Jačanja promocija lokalnih poljoprivrednika na poljoprivrednim i turističkim sajmovima - Stvaranje podloge za otvaranje agroturizma
Nositelj:	Općina Ribnik
Partneri:	Karlovačka županija, Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo Regionalnog razvoja i fondova EU,OPG

2. Jačanje ljudskih resursa i njihovo uključivanje u razvoj	
Prioritet 2.1. Poboljšanje obrazovne strukture stanovništva	
Mjere:	<ul style="list-style-type: none"> 2.1.1. Razvoj cjeloživotnog učenja 2.1.2. Poticanje visokog obrazovanja i deficitarnih zanimanja 2.1.3. Poticanje mogućnosti za zapošljavanje stanovništva kroz programe obrazovanje
Cilj:	Podizanje konkurentnosti radne snage na području općine te usklađivanje ponude i potražnje na tražištu rada
Sadržaj aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> - Poticanje razvoja edukacijskih programa i stimulacija zaposlenika na odlazak na dodatne edukacije - Održavanje i dodatno razvijanje poticajnih mera za visoko obrazovanje stanovništva - U suradnji s HZZ-om, Područni ured Karlovac razvijati programe edukacije i osposobljavanja dugotrajno nezaposlenog stanovništva za rad u deficitarnim zanimanjima
Nositelj:	HZZ , Općina Ribnik
Partneri:	Općina Ribnik, Karlovačka županija, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, OPG, MSP, državne agencije za obrazovanje, Sveučilište u Zagrebu, Srednje škole na području županije, Učilišta za obrazovanje odraslih

2. Jačanje ljudskih resursa i njihovo uključivanje u razvoj	
Prioritet 2.2. Unaprjeđenje uvjeta i poboljšavanje kvalitete života stanovništva	
Mjere:	<ul style="list-style-type: none"> 2.2.1. Unapređenje socijalne infrastrukture (modernizacija i izgradnja nove) 2.2.2. Unaprjeđenje kvalitete života kroničnih bolesnika i starijih osoba 2.2.3. Unaprjeđenje društvene infrastrukture 2.2.4. Poboljšanje komunalne infrastrukture
Cilj:	Poboljšavanje kvalitete života stanovništva

Sadržaj aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> - Obnova DVD-a i općinske zgrade - Izgradnja dječjih igrališta i uređenje postojećih - Izgradnja sportskih igrališta i uređenje postojećih - Izgradnja društvenih domova i kulturnih centara - Izgradnja doma za starije i nemoćne osobe - Provođenje projekata sa svrhom pružanja brige i pomoći te socijalizacije sa starijim osobama na području Općine - Programi otkrivanja nezaraznih kroničnih bolesti
Nositelj:	HZJZ, Dom zdravlja Ozalj
Partneri:	Općina Ribnik, Karlovačka županija, Ministarstvo rada i mirovinskog sustava, HSU, Udruge za rad s umirovljenicima, Organizacije civilnog društva

2. Jačanje ljudskih resursa i njihovo uključivanje u razvoj	
Prioritet 2.3. Unaprjedenje upravljanja lokalnim razvojem	
Mjere:	<ul style="list-style-type: none"> 2.3.1. Jačanje međuopćinske i prekogranične suradnje 2.3.2. Uređenje širokopojasnog interneta na području općine 2.3.3. Unapređenje informatizacije uprave 2.3.4. Uređenje građevina javne i društvene namjene 2.3.5. Jačanje suradnje sa susjednim općinama i dijeljenje iskustava
Cilj:	Unaprjediti suradnju s okolnim općinama i državama te širokopojasnu mrežu na području općine
Sadržaj aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja NGA širokopojasne mreže - Modernizacija mrežne (web) stranice Općine Ribnik - Provođenje projekata u suradnji sa susjednim i prekograničnim općinama
Nositelj:	Općina Ribnik, Općina Žakanje, Općina Kamenje
Partneri:	Karlovačka županija, Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, HAKOM, Telekomunikacijski operateri, Algebra, Susjedne i prekogranične općine

2. Jačanje ljudskih resursa i njihovo uključivanje u razvoj	
Prioritet 2.4. Unaprjeđivanje demografskih mjera u općini	
Mjere:	<ul style="list-style-type: none"> 2.4.1. Sufinanciranje mladih obitelji u općini 2.4.2. Razvoj civilnog društva 2.4.3. Povećanje naknada za djecu
Cilj:	Zadržati mlade obitelji te oplemeniti društveni život zajednice putem razvijanja djelatnosti udrug civilnog društva
Sadržaj aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> - Sufinanciranje kupnje prve nekretnine za mlade obitelji - Održavanje postotka sufinanciranja smještaja u dječiji vrtić - Finansijski i logistički poticati daljnji rad organizacija civilnog društva
Nositelj:	Općina Ribnik
Partneri:	Karlovačka županija, Ministarstvo za demografiju, mlade i socijalnu politiku, udruge civilnog društva, sportski klubovi, Centar za pružanje usluga u zajednici Ozalj

3. Očuvanje okoliša i gospodarenja prirodnim resursima i kulturnom baštinom	
Prioritet 3.1. Poboljšanje gospodarenja otpadnim vodama i otpadom	

Mjere:	3.1.1. Izgradnja cjelovitog sustava gospodarenja otpadnim vodama 3.1.2. Unapređenje i racionalizacija gospodarenja otpadom na području cijele općine 3.1.3. Sanacija divljih odlagališta
---------------	--

Cilj:	Omogućiti stanovnicima općine kvalitetan i cijeloviti sustav gospodarenja otpadnim vodama i otpadom
Sadržaj aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja cjelokupnog sustava pročišćavanja i odvodnje na području općine - Provodenje promotivne kampanje u cilju širenja svijesti o potrebi razvrstavanja otpada - Nabava potrebne opreme za unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom (spremniči, specijalizirana vozila, itd.)
Nositelj:	Vodovod i kanalizacija Karlovac
Partneri:	Općina Ribnik, karlovačka županija, Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Hrvatske vode, eko udurge, Vallis Colapis

3. Očuvanje okoliša i gospodarenja prirodnim resursima i kulturnom baštinom

Prioritet 3.2. Očuvanje i gospodarenje prirodnim, kulturnim i povijesnim resursima

Mjere:	<ul style="list-style-type: none"> 3.2.1. Očuvanje i gospodarenje kulturnim, povijesnim i prirodnim resursima uz uvažavanje identiteta i kriterija gospodarskog razvoja 3.2.2. Povećanje energetske učinkovitosti i racionalno korištenje energije u javnom i privatnom sektoru 3.2.3. Stvaranje programa i potpora za korištenje alternativnih i obnovljivih izvora energije (solarna energija, hidroelektrane, bioplinski) 3.2.4. Unapređenje okoliša kroz izgradnju i modernizaciju prometnica
Cilj:	Zaštita okoliša i očuvanje postojećih prirodnih, povijesnih i kulturnih resursa
Sadržaj aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> - Restauracija i revitalizacija kulturnih spomenika - Energetska obnova zgrade u javnom vlasništvu ili postavljanje solarnih panela na zgrade u javnom vlasništvu - Modernizacija javne rasvjete - Promotivna kampanja podizanja ekološke svijesti stanovništva - Izgradnja nerazvrstanih cesta - Uređenje biciklističkih staza - Modernizacija postojećih županijskih i lokalnih cesta
Nositelj:	Općina Ribnik, HEP d.o.o., Konzervatorski ured u Karlovcu, Županijske ceste Karlovačke županije, Hrvatske ceste
Partneri:	Karlovačka županija, Ministarstvo kulture, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU

3. Očuvanje okoliša i gospodarenja prirodnim resursima i kulturnom baštinom

Prioritet 3.3. Poboljšavanje sustava zaštite od štetnog djelovanja voda

Mjere:	<ul style="list-style-type: none"> 3.3.1. Regulacijski radovi na vodotocima 3.3.2. Zaštita voda i vodonosnika pitke vode 3.3.3. Zaštita od poplava
Cilj:	Zaštita naselja od poplave na području općine
Sadržaj aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja objekata zaštite od štetnog djelovanja vode (nasipi, mobilne brane itd.)
Nositelj:	Vodovod i kanalizacija Karlovac
Partneri:	Općina Ribnik, Karlovačka županija, Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture

11. Usklađenost Strategije s nadređenim strateškim dokumentima

Strategija je usklađena s "Razvojnom strategijom Karlovačke županije do 2027." i s "Lokalnom razvojnom strategijom LAG-a Vallis Colapis od 2014. do 2020. godine".

Regionalna razvojna strategija Karlovačke županije do 2027. godine usklađena je sa Strategijom regionalnog razvoja Hrvatske do kraja 2030. godine kao ključnim nacionalnim strateškim dokumentom za usmjeravanje i koordinaciju regionalnog razvoja.

Dokument SRP-a usklađen je sa svim relevantnim zakonima i ostalim strateškim sektorskim dokumentima na nacionalnoj i EU razini.

Razvojna strategija također je usklađena s Prostornim planom Karlovačke županije i Prostornim planom uređenja te s izmjenom i dopunom Prostornog plana uređenja Općine Ribnik.

11.1. Usklađenost sa razvojnom strategijom Karlovačke županije do 2030.

MJERA	PRIORITET
1.1. KONKURENTNA POJOPRIVREDNA I RURALNI RAZVOJ	1.1.1. Razvoj poljoprivrednih gospodarstava 1.1.2. Poticanje okrupnjivanja poljoprivrednog posjeda i korištenje poljoprivrednog zemljišta 1.1.3. Uspostavljanje sustava potpora male vrijednosti – potpore OPG-ovima 1.1.4. Poticanje razvoja stočarstva, voćarstva, ratarstva, vinogradarstva i slatkovodnog ribarstva 1.1.5. poticanje proizvodnje i registracija autohtonih zaštićenih proizvoda 1.1.6. Promocija i poticanje ekološke poljoprivredne proizvodnje
1.2. UNAPRJEĐENJE RURALNOG TURIZMA	1.2.1. Razvoj lovnog i ribolovnog turizma 1.2.2. Razvoj turističke infrastrukture na ruralnim područjima 1.2.3. Jačanje poduzetničke inicijative za razvoj turističke ponude 1.2.4. Poticanje korištenja prirodne i kulturne baštine za razvoj turističke ponude

1.3. RAZVOJ PRIMARNE INFRASTRUKTURE	1.3.1. Unaprjeđenje prometne i komunalne infrastrukture 1.3.2. Ulaganje u društvene usluge za ruralno stanovništvo
2.1. KONKURENTNO GOSPODARSTVO	2.1.1. Unaprjeđenje poduzetničke infrastrukture 2.1.2. Modernizacija tehnoloških kapaciteta 2.1.3. Unaprjeđenje i razvoj turizma, turističke ponude i infrastrukture 2.1.4. Uspostava održivog i učinkovitog sustava upravljanja destinacijom i ljudskim resursima u turizmu
2.2. UNAPRJEĐENJE I DOSTUPNOST DRUŠTVENIH (JAVNIH) USLUGA STANOVNIŠTVU	2.2.1. Poboljšanje kvalitete sustava odgoja i obrazovanja 2.2.2. Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti 2.2.3. Unaprjeđenje kvalitete, povećanje dostupnosti i pristupačnosti usluga u socijalnoj skrbi 2.2.4. Unaprjeđenje kvalitete, povećanje dostupnosti i pristupačnosti usluga u zdravstvenoj skrbi 2.2.5 Unaprjeđenje zdravlja stanovništva županije kroz razvoj sveobuhvatnih i sustavnih programa promicanja zdravlja, prevencije i ranog otkrivanja bolesti 2.2.6. Poboljšanje kvalitete stanovanja i sigurnosti stanovništva
2.3. RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA	2.3.1. Jačanje ljudskih kapaciteta
3.1. RAZVOJ KOMUNALNE I PROMETNE INFRASTRUTURE	3.1.1. Uspostava sustava gospodarenja otpadom 3.1.2. Unaprjeđenje sustava vodoopskrbe i odvodnje 3.1.3. Razvoj prometa 3.1.4. Jačanje energetske infrastrukture 3.1.5. Izrada i implementacija sustava zaštite od elementarnih nepogoda (poplave, požari, klizišta, suše, tuče)

3.2. OČUVANJE PRIRODE I OKOLIŠA	3.2.1. Održivo upravljanje prirodnom i kulturnom baštinom
	3.2.2. Zaštita prirode i održivo upravljanje prirodnim resursima
3.3. PODRŠKA POTPOMOGNUTIM PODRUČJIMA S RAZVOJNIM POSEBNOSTIMA	3.3.1. Unaprjeđenje pograničnih područja
	3.3.2. Unaprjeđenje brdsko planinskih i potpomognutih područja
3.4. UČINKOVITO UPRAVLJANJE RAZVOJEM	3.4.1. Unaprjeđenje ciklusa upravljanja na svim razinama
	3.4.2. Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva i organizacija

Tablica 19. Usklađenost Razvojne strategije općine Ribnik 2022.-2027. s Karlovačkom razvojnom strategijom do 2030.
Izvor: Karlovačka razvojna strategija

11.2. Usklađenost sa nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine

 <p>1. ODRŽIVO GOSPODARSTVO I DRUŠTVO</p> <p>Hrvatska će svoj gospodarski rast i razvoj temeljiti na povećanju produktivnosti u javnom i privatnom sektoru, stvaranju i primjeni znanja te poticanju ulaganja, inovacija i novih tehnologija radi ostvarivanja tehnološki dinamičnog i izvozno orientiranog gospodarstva. Razvoju gospodarstva pridonijet će i djelotvorna javna uprava i pravosude, koji će ujedno odgovoriti na očekivanja građana u pogledu kvalitete javnih usluga, jasnije i široj javnosti pristupačnije komunikacije, te izgradnje društva zasnovanog na vladavini prava. Politike unaprijeđenja ljudskih potencijala temeljiti će se na ulaganju u ljude, na učenju kroz život i za život te na unaprijeđenju kvalitete radnih mjeseta i uključivanju svih društvenih skupina u svijet rada.</p>	 <p>2. JAČANJE OTPORNOSTI NA KRIZE</p> <p>Hrvatski građani živjet će u stabilnoj i sigurnoj zemlji jasno definiranog položaja u međunarodnom okružju. Globalna kriza stavila je na kušnju zdravstvene sustave i sustave socijalne skrbi, društva i gospodarstva te način zajedničkog života i rada. Usmjereno na jačanje otpornosti na krize dovest će do podizanja kvalitete života za sve gradane. Tome će pridonijeti poboljšanje zdravlja građana, podizanje razine društvenih usluga i promicanje društvene uključenosti, kao i borba protiv siromaštva te stvaranje poticajnog okruženja za obitelj, demografska obnova i primjerene razine mirovinja. Važan doprinos bit će i povećana sposobnost javnih službi za prevenciju različitih sigurnosnih prijetnji i reagiranje na njih.</p>
--	---

 <p>3. ZELENA I DIGITALNA TRANZICIJA</p> <p>Hrvatska će biti među evropskim predvodnicima u pretvaranju klimatskih i ekoloških izazova u prilike, osiguravanjem pravedne i uključive tranzicije prema klimatskoj neutralnosti. Zelena i digitalna tranzicija ostvarit će se prelaskom na čistu i dostupniju energiju, poticanjem zelenih i plavih ulaganja, dekarbonizacijom zgrada, razvojem kružnog gospodarstva, jačanjem samodostatnosti u proizvodnji hrane, razvojem biogospodarstva te očuvanjem i obnovom ekosustava i bioraznolikosti. Hrvatska će postati predvodica u zelenom gospodarstvu i uvodenju čišćih, jeftinijih i zdravijih oblika prijevoza promicanjem sigurne i održive prometne politike. Ulagat će se u digitalnu infrastrukturu i poticati uvodenje digitalnih rješenja u interesu građana i hrvatskog gospodarstva, čime će se dati doprinos u izgradnji digitalne budućnosti Europe.</p>	 <p>4. RAVNOMJERAN REGIONALNI RAZVOJ</p> <p>Ravnomjeran regionalni razvoj nezaobilazna je sastavnica održivog i trajnog rasta, demografskog oporavka i smanjivanja socijalnih razlika. Većina manje razvijenih područja u Hrvatskoj suočava se s jednakim preprekama razvoju kao i zemlja u cjelini, no na manje razvijenim područjima te prepreke imaju još snažniji i još vidljiviji učinak na ekonomske i socijalne ishode. Podupiranjem teritorijalnih strategija, vodenih na regionalnoj razini, te poticajnim mjerama za aktivaciju svih neiskorištenih potencijala, osobito zemljišta i nekretnina, omogućiti će se ravnomjerniji regionalni razvoj te pridonijeti boljem standardu i kvaliteti života svih dijelova Hrvatske. Tim će se strategijama, između ostalog, potaknuti razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima (brdsko-planinska područja i otoci), jačati regionalna konkurenčnost kroz pametnu specijalizaciju i jačati uloga gradova u policentričnom razvoju urbanih područja.</p>
---	---

Slika 13. Usklađenost Razvojne strategije općine Ribnik 2022.-2027. s nacionalnom razvojnom strategijom do 2030.

Izvor: Nacionalna razvojna strategija

11.3. Prostorni plan uređenja Općine Ribnik i izmjena i dopuna prostornog plana uređenja Općine Ribnik

Prostorni plan te Izmjena i dopuna istog, značajni su za Strategiju zbog jasno definiranih demografskih kretanja, infrastrukturnih sustava te prostorno razvojne strukture.

Demografska kretanju su značajna zbog nastavka trenda kretanja, odnosno okvirnog pokazatelja buduće socio-demografske strukture (prirodna kretanja, migracije) Općine Ribnik. Opis infrastrukturnih sustava Plana (promet, prometna infrastruktura, elektroopskrba, vodoopskrba, odvodnja) pruža uvid u potencijale i potrebe dalnjeg razvoja, predviđenog ciljevima Strategije. Organizaciju prostora Općine, lokaciju poljoprivredne proizvodnje i razvoj poduzetništva uvjetuje prostorna struktura, odnosno geomorfološke karakteristike, jasno definirane u Prostornom planu. Strateški razvojni plan naruže se naslanja i u skladu je sa planovima koji su postavljeni prostornim planom Općine.

Osnovne ideje i smjer razvoja Općine naslanjaju se na pretpostavke i prostorne datosti temeljene na činjenici da je ovaj prostor granično područje prema Republici Sloveniji, da je značajan krajobraz, da ima vrijednu tradiciju i ostale prostorno razvojne i resursne značajke i posebnosti koje su navedene i opisane kao važne i u Prostornom planu Općine Ribnik i u Strateškom razvojnem planu Općine.

12. Finacijski plan

Učinkovita provedba strateških razvojnih projekata po svakoj mjeri podrazumijeva planiranje i predviđanje financijskih sredstava skladno raspoloživim sredstvima iz javno dostupnih fondova. Stoga se finacijski okvir za provedbu Strategije temelji na sljedećim izvorima financiranja:

12.1. Proračun Općine Ribnik

Proračun Općine nije dostatan za samostalno financiranje kapitalnih projekata te su unutar proračunskog okvira planirana sredstva za investiranje u projekte koji će poticati ulaganja vezana uz obrazovanje, organizacije civilnog društva i sl. Određenim postotkom će se proračunskim sredstvima sudjelovati kapitalnim projektima za razvoj Općine Ribnik.

12.2. Proračun Karlovačke županije

Pojedini strateški projekti navedeni u Strategiji koji su važni za razvoj Općine Ribnik dijelom su od interesa Karlovačke županije. Posebice se to odnosi na Karlovačke županiju koja će sudjelovati u projektima poput onih i sufinanciranju programa u poduzetništvu, poljoprivredi, turizmu, lovstvu itd. Stoga, županijske institucije ili poduzeća će se uključiti u proces pripreme i provedbe projekata od županijskog interesa.

12.3. Državni proračun

Proračunska sredstva u sklopu Strategije najvećim dijelom odnose se na projekte na području općine u nadležnosti državnih poduzeća (Hrvatskevode, Hrvatska elektroprivreda, i sl.), ili na projekte sufinancirane iz pojedinih nacionalnih fondova. Nacionalni fondovi koji su raspoloživi na godišnjoj razini su raspoređeni prema ministarstvima koja ih raspisuju. Sukladno tome:

- Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU raspisuje natječaje za izgradnju komunalne, prometne i društvene infrastrukture
- Ministarstvo turizma, Fond za razvoj turizma te Hrvatska turistička zajednica raspisuju natječaj za izgradnju, modernizaciju ili opremanje turističke infrastrukture, razvoj novih turističkih proizvoda i sadržaj, primjena nove tehnologije u turizmu te marketinške i edukativne aktivnosti.
- Ministarstvo poduzetništva i obrta sufinancira projekte kojima se uvode nove tehnologije ili razne inovacije u proizvodnju, uspostavlja standard kvalitete, stjecanje raznih certifikata, potiče daljnja edukacija radnika te potiče umrežavanje poduzetnika i obrtnika
- Ministarstvo kulture putem svojih natječaja potiče izgradnju, adaptaciju ili opremanje kulturnih objekata, sanaciju ili adaptaciju sakralnih objekata,

istraživanje i zaštitu kulturno povijesnih lokaliteta i objekata te projekte koji razvijaju novi kulturni program i sadržaj

- Ministarstvo gospodarstva putem svojih natječaja sufinancira kapitalna ulaganja radi zadržavanja i povećanja broja radnika
- Ministarstvo graditeljstva putem natječaja potiče razvitak komunalne i prometne infrastrukture
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta sufinancira projekte kojima se grade, moderniziraju ili opremaju odgojno-obrazovni objekti i školsko-sportske dvorane te vaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja
- Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti sufinancira projekte kojima se potiče korištenje obnovljivih izvora energije, povećanje energetske učinkovitosti i zaštita okoliša

12.4. EU fondovi

Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju dostupnima su postali **Europski strukturni i investicijski fondovi (ESIF)**. ESIF fondovi imaju međusobno komplementarne ciljeve i glavni su izvor ulaganja na razini EU-a za pomoć državama članicama u razvoju poput RH, istovremeno osiguravajući održivirazvoj u skladu s ciljevima **strategije Održiva Europa 2030** koja sadrži temeljne razvojne ciljeve Europske unije koji se oslanjaju na pametan, održiv i uključiv rast.

Prilike iz **ESIF** fondova dostupne u finansijskoj perspektivi 2019-2027 su:

- **Europski fond za regionalni razvoj (EFRR)** - ima za cilj jačanje ekonomске i socijalne kohezije, te smanjivanje razlika u razvoju između regija unutar EU. Većinom je usmjeren na infrastrukturne investicije, proizvodne investicije u cilju otvaranja radnih mesta, te na lokalni razvoj i razvoj malog i srednjeg poduzetništva.
- **Europski socijalni fond + (ESF)** - predstavlja glavni finansijski instrument Europske unije za ostvarivanje strateških ciljeva politike zapošljavanja.
- **Kohezijski fond (CF)** – fokus kohezijske politike EU-a u razdoblju 2021.-2027. ostaje održiva gospodarska konkurentnost kroz istraživanje i inovacije, digitalnu tranziciju, ciljeve Europskog zelenog sporazuma, kao i promicanje europskog stupa socijalnih prava.
- **Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR)** fond se temelji na postojećem fondu i prilagođava ga novom razvoju događaja kao što su potreba za jačanjem borbe protiv terorizma i radikalizacije, teškog i organiziranog kriminala te kiberkriminaliteta. Njime će se podupirati mjere za poboljšanje

Strategija razvoja Općine Ribnik za razdoblje 2022.-2027. godine

razmjene informacija, jačanje prekogranične suradnje, uključujući zajedničke operacije u području terorizma i organiziranog kriminala, te jačanje sposobnosti za sprečavanje i suzbijanje kriminala za cilj jačanje europske politike ruralnog razvoja i pojednostavljanje njezine provedbe. Konkretno, poboljšava upravljanje i kontrolu nad politikom ruralnog razvoja.

- **Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EFPR)** instrument je koji financira zajedničku ribarsku politiku. Fond je koncipiran tako da osigurava održivo ribarstvo i industriju akvakulture u EU. Financira industriju koja prilagođava svoju flotu radi postizanja konkurentnosti, kao i mјere zaštite okoliša.

Svaka zemlja članica EU, pa tako i RH, strategiju Europa 2030 i tematske ciljeve implementirala je kroz "**Operativne programe**" u skladu s potpisanim "**Sporazumom o partnerstvu**".

Operativni program Konkurentnost i kohezija 2021.-2027.

- *Europski fond za regionalni razvoj i Kohezijski fond*

Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2021.-2027.

- *Europski socijalni fond plus*

Integrirani teritorijalni program 2021.-2027.

- *Europski fond za regionalni razvoj, Kohezijski fond, Fond za pravednu tranziciju*
Kroz navedene OP definiraju se prioritetne osi, investicijski prioriteti i specifični ciljevi koji se u praksi realiziraju putem otvorenih javnih poziva i natječaja za zainteresirane korisnike sredstava.

Općina Ribnik realizaciju svojih projekata može ostvariti ponajviše kroz nekolicinu mјera. U okviru Europskog socijalnog fonda dostupne su još mnogobrojne prilike za poticanje zapošljavanja, obrazovanja i socijalne uključenosti marginaliziranih skupina kao i sredstva za poboljšan rad udruga u okviru komponente dobrog upravljanja.

Uz ESIF fondove dostupni su i programi Europske teritorijalne suradnje (ETC) koji obuhvaćaju programe prekogranične, transnacionalne i međuregionalne suradnje. Najznačajniji program za općinu Ribnik u okviru ETC-a je program prekogranične suradnje Hrvatska – Slovenija, no interes za finansiranje projekata iz područja zaštite okoliša i turizma mogao bi se pronaći i u transnacionalnim programima poput programa Središnja Europa. Stopa sufinanciranja za programe ETS-a iz EFRR-a iznose iznosi do maksimalno 85%, dok je preostalih 15% potrebno osigurati iz vlastitih izvora.

- Planiranje za novo finansijsko razdoblje EU u periodu od 2021. do 2027.

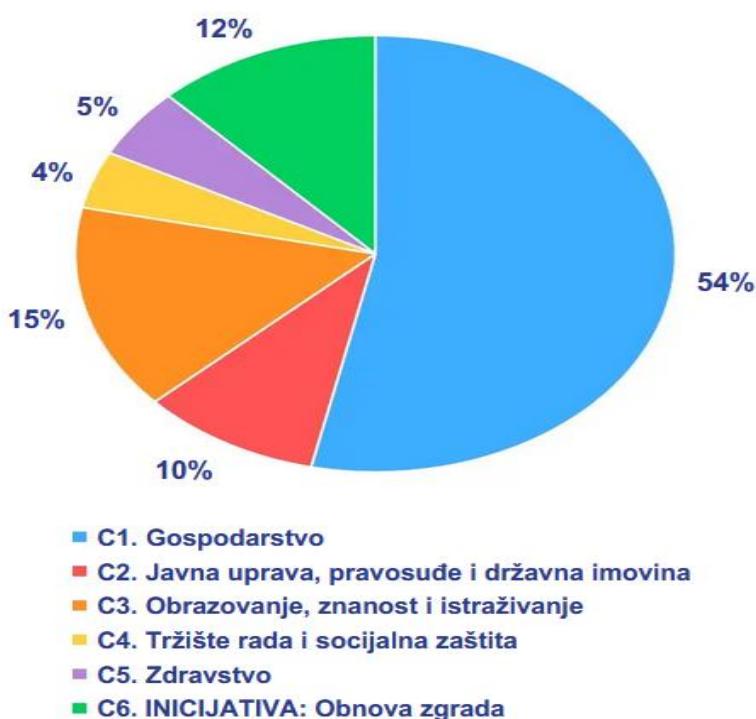
krajem 2021. počela je faza tzv. programiranja, odnosno još nisu poznate sve odrednice buduće politike u tom razdoblju. Prema dosadašnjim najavama Europske komisije jasno je da će se programi nastaviti u sličnom obujmu i ciljevima, no jednak tako, najavljeni su smanjenja sredstava za projekte u okviru programa za razvoj ruralnih područja te okrupnijavanja prijašnjih programa (ETC, ERASMUS, OBZOR i sl.). Izgledno je, u svakom slučaju, da će prilike ostati vrlo slične dosadašnjim za realizaciju planiranih razvojnih projekata Općine Ribnik.

12.5. Ostali izvori

Projekti koji se financiraju iz ostalih izvora uključuju sredstva javnih ustanova te sredstva privatnih poduzeća koja se mogu iskoristiti kao postotak sufinanciranja projekata.

Također vrlo važno je i naglasiti **NACIONALNI PLAN OPORAVNKA I OTPORNOSTI 2021. - 2026.** Glavni je cilj Mechanizma za oporavak i otpornost ublažiti gospodarske i socijalne posljedice pandemije koronavirusa i učiniti europska gospodarstva i društva održivijima, otpornijima i spremnijima za izazove i prilike koje donose zelena i digitalna tranzicija.

Raspodjela ulaganja po komponentama NPOO-a

Slika 14. Raspodjela ulaganja NPOO-a
Izvor: Nacionalni plan oporavka

Navedenim se Mehanizmom za provedbu reformi i povezanih ulaganja državama članicama na raspolaganje stavlja iznos od 672,5 milijardi eura koji čine bespovratna sredstava u iznosu od 312,5 milijardi eura i 360 milijardi eura najpovoljnijih zajmova, kroz koji Europska unija pozajmljuje sredstva uz povoljnije kamate od onih koje bi mogle dobiti mnoge države članice. Nacionalni plan oporavnika i otpornosti je odobren od strane Europske komisije i sadrži prijedloge projekata u vrijednosti 183 milijarde kuna (24,5 milijarde eura) koje će bespovratno biti dostupne Republici Hrvatskoj kroz pet komponenti i jednoj inicijativi: Gospodarstvo, Javna uprava, pravosuđe i državna imovina, Obrazovanje, znanost i istraživanje, Tržište rada i socijalna zaštita, Zdravstvo i Inicijativa – Obnova zgrada. Također, kroz zajmove će biti dostupno 27,14 milijardi kuna (3,6 milijardi eura) što ukupno sa bespovratnim sredstvima čini 74,65 milijardi kuna (9,9 milijardi eura) koji će biti dostupni kroz ovaj Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021-2026.

Slika 15. Komponente NPOO-a
Izvor: Nacionalni plan oporavka

12.5.

Odabir glavnih projekata za implementaciju Strategije razvoja Općine Ribnik za razdoblje 2022.-2027. godine

Rb.	Naziv projekta	Sektor	Cilj projekta	Kratki opis	Vrijednost projekta	Status projekta (ideja, pripremljena dokumentacija, radovi u tijeku...)	Usklađenost sa Strategijom razvoja Općine Ribnik za razdoblje 2022.-2027. godine
1.	"Povećanje naknada za djecu"	Demografija	Osigurati adekvatne uvjete za skrb o djeci predškolskog uzrasta.	Na području općine ne postoji dječji vrtić i djeca idu u vrtić u susjednu općinu. Ovim projektom bi se pomoglo takvim obiteljima koje imaju pretškolsku djecu.	2 milijuna kuna	Projektni prijedlog	2.4.3.
2.	"Komasacija Općine Ribnik"	Poljoprivreda	Okrupnjivanje zemljišta u općini.	Povećati broj većih poljoprivrednih parcela koje će omogućiti iskoristivost moderne poljoprivredne mehanizacije te time smanjiti troškove proizvodnje i osigurati isplativost ulaganja.	2 milijuna kuna	Projektni prijedlog	1.4.1.
3.	"Rekonstrukcija i izgradnja nerazvrstanih cesta i šumske infrastrukture"	Cestovna infrastruktura	Razvoj i poboljšanje osnovne prometne infrastrukture.	Izgradnja novih te obnavljanje postojećih nerazvrstanih cesta osigurat će kvalitetnu infrastrukturu za pristup kućanstvima, poljoprivrednim	1 milijun kuna	Projektni prijedlog	3.2.4.

Strategija razvoja Općine Ribnik za razdoblje 2022.-2027. godine

			površinama te ostalim objektima važnim za razvoj gospodarske i socijalne aktivnosti.			
4.	"Informacijski turistički centar sa QR kod pločom i uspostavljanje sustava javnih bicikala"	Turizam	Povećati kvalitetu i raznolikost turističkog sadržaja te podići kvalitetu života na području općine Ribnik.	Rastu kvalitete i raznolikosti turističkog sadržaja na području općine. Povećanje sadržaja u općini u svrhu privlačenja domaćih i stranih dolazaka i noćenja	500 tisuća kuna	Projektni prijedlog
5.	"Uređenje i aktiviranje Starog grada Ribnika"	Turizam	Povećati kvalitetu i raznolikost turističkog sadržaja na području općine Ribnik.	Uređenjem Starog grada Ribnika povećala bi se i diverzificirala postojeća turistička ponuda Općine, te bi se podigla atraktivnost prostora kao i mogućnost proširenja gospodarskih aktivnosti na području turizma.	5 milijuna kuna	Projektni prijedlog

Strategija razvoja Općine Ribnik za razdoblje 2022.-2027. godine

6.	"Prenamjena stare područne škole u sportski centar uz nogometno igralište"	Društvena infrastruktura	Povećati kvalitetu života stanovništva te unaprijediti sportsko-rekreacijsku infrastrukturu.	Stara škola će imati uređene rekreacijske staze za šetnju i trčanje, dječje igralište, obnovljeni rukometni i nogometni teren, izgrađen novi sportsko-rekreacijski objekt, teretanu te će škola imati direktni izlaz u park kako bi se mogla održavati aktivnosti u prirodi.	2 milijuna kuna	Projektni prijedlog 1.3.2.
7.	"Rekonstrukcija zgrade vatrogasnog doma. ,"	Društvena infrastruktura	Povećati kvalitetu socijalne infrastrukture	Rekonstrukcijom zgrada DVD-a u Ribniku i Lipniku poboljšala bi se civilna zaštita, aktivnost i raznovrsnost organizacije vatrogasnog društva i sama privlačnost općine kao poželjnog prostora za život.	2 milijuna kuna	Projektni prijedlog 1.3.2.

8.	"Zamjena postojeće kablovske mreže i LED rasvjete, nabavka komunalnog vozila i uređenje groblja"	Komunalna infrastruktura	Poboljšanje komunalne infrastrukture u Općini Ribnik	U svrhu poboljšanja kvalitete života potrebno je napraviti navedeno kako bi stanovnici dobili adekvatnu komunalnu infrastrukturu, te kako bi se podigla kvaliteta života na području općine.	5 milijuna kuna	Projektni prijedlog	3.2.2.
9.	"Rušenje bivše zgrade MUP-a i izgradnja parkirališta"	Društvena infrastruktura	Pametno prostorno planiranje u svrhu učinkovitijeg upravljanja imovinom prostorom	U svrhu unaprjeđenja prostora Općine potrebno je srušiti zastarjelu zgradu i napraviti zahvate u prostoru koji će imati pozitivne učinke na izgled i funkcionalnost prostora.	1 milijun kuna	Projektni prijedlog	2.2.4.

Tablica 20. Pregled glavnih strateških projekata Općine Ribnik do 2027. godine

Izvor: Izrada autora

Cilj: 1. Jačanje konkurentnosti gospodarstva, turizma i poljoprivrede

Prioritet	Mjere	Lokalni proračun	Proračun županije	Državni proračun	Fondovi EU	Ostali izvori	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Ukupno
1.1. Stvaranje uvjeta za razvoj proizvodnje i usluga s većom dodanom vrijednošću	1.1.1. Proširenje poduzetničke infrastrukture u Ribniku i Lipniku	200.000	0	0	1.800.000	0	0	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000	2.000.000 kn
	1.1.2. Razvoj finansijskih instrumenata za potporu gospodarskih aktivnosti	20.000	100.000	0	300.000	10.000	10.000	10.000	90.000	100.000	100.000	100.000	420.000 kn
	1.1.3. Poticanje postojećih OPG-ova i otvaranje novih	20.000	100.000	0	200.000	20.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	320.000 kn
1.2. Jačanje proizvodnje i tržišno organiziranje	1.2.1. Interesno povezivanje gospodarskih subjekata i diverzifikacija	5.000	10.000	0	500.000	0	2.500	2.500	100.000	100.000	200.000	110.000	515.000 kn
	1.2.2. Stvaranje općinskog brenda lokalnih kvalitetnih poljoprivrednih proizvoda	5.000	20.000	0	200.000	0	5.000	20.000	50.000	50.000	50.000	50.000	275.000 kn
1.3. Jačanje konkurenčnosti turizma	1.3.1. Razvoj turističke infrastrukture i poticanje privatnih inicijativa u turizmu	50.000	50.000	200.000	1.500.000	0	50.000	260.000	260.000	260.000	260.000	260.000	1.800.000 kn
	1.3.2. Korištenje prirodnih, kulturnih i povijesnih resursa za razvoj zdravstvenog, rekreativnog i ruralnog	50.000	20.000	500.000	500.000	10.000	20.000	50.000	10.000	250.000	250.000	500.000	1.080.000 kn

Strategija razvoja Općine Ribnik za razdoblje 2022.-2027. godine

	turizma 1.3.3. Valorizacija i iskoriščavanje bogate kulturne baštine	10.000	50.000	500.000	1.000.000	0	10.000	50.000	500.000	500.000	250.000	250.000	1.560.000 kn
1.4. Jačanje ruralnog razvoja	1.4.1. Okrugnjivanje zemljišta 1.4.2. Povećanje konkurentnosti poljoprivrednih komercijalnih proizvođača 1.4.3. Stvaranje preduvjeta za kombiniranje turizma i poljoprivrede	0 20.000 20.000	100.000 20.000 20.000	200.000 200.000 50.000	200.000 200.000 50.000	0 0 0	0 20.000 10.000	100.000 20.000 10.000	100.000 50.000 20.000	100.000 50.000 10.000	1000.000 50.000 50.000	100.000 50.000 40.000	500.000 Kn 240.000 kn 140.000 kn

Cilj: 2. Jačanje ljudskih resursa i njihovo uključivanje u razvoj

Prioritet	Mjere	Lokalni proračun	Proračun županije	Državni proračun	Fondovi EU	Ostali izvori	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Ukupno
2.1. Poboljšanje obrazovne strukture stanovništva	2.1.1. Razvoj cjeloživotnog učenja 2.1.2. Poticanje visokog obrazovanja i deficitarnih zanimanja 2.1.3. Poticanje mogućnosti za zapošljavanje stanovništva kroz programe obrazovanja	20.000 10.000 0	200.000 50.000 20.000	100.000 50.000 20.000	500.000 100.000 200.000	0 0 0	20.000 0 0	100.000 10.000 20.000	100.000 50.000 20.000	100.000 50.000 50.000	250.000 50.000 50.000	250.000 50.000 100.000	820.000 kn 210.000 kn 240.000 kn
2.2. Unaprjeđenje uvjeta i poboljšanje kvalitete života stanovništva	2.2.1. Unaprjeđenje socijalne infrastrukture (modernizacija i izgradnja nove) 2.2.2. Unaprjeđenje	100.000	100.000	100.000	2.000.000	0	100.000	200.000	500.000	500.000	500.000	500.000	2.300.000 kn

Strategija razvoja Općine Ribnik za razdoblje 2022.-2027. godine

	kvalitete života kroničnih bolesnika i starijih osoba 2.2.3. Unaprijeđenje društvene infrastrukture 2.2.4. Poboljšanje komunalne infrastrukture	0 0 20.000	100.000 100.000 200.000	150.000 100.000 200.000	1.000.000 1.500.000 2.000.000	0 0 0	0 0 20.000	100.000 100.000 200.000	150.000 100.000 200.000	500.000 500.000 1.000.000	250.000 500.000 500.000	250.000 500.000 500.000	1.250.000 kn 1.700.000 kn 2.440.000 kn
2.3. Unaprijeđenje upravljanja lokalnim razvojem	2.3.1. Jačanje međuopćinske i prekogranične suradnje 2.3.2. uređenje širokopojasnog interneta na području općine 2.3.3. Unaprijeđenje informatizacije uprave 2.3.4. Uređenje građevina javne i društvene namjene 2.3.5. Jačanje suradnje sa susjednim općinama i dijeljenje iskustva	30.000 0 20.000 0 10.000	100.000 0 50.000 100.000 20.000	150.000 40.000 0 100.000 50.000	1.000.000 100.000 200.000 1.000.000 0	0 0 0 0	30.000 0 10.000 0 5.000	100.000 20.000 10.000 100.000 5.000	150.000 30.000 50.000 100.000 10.000	500.000 30.000 50.000 500.000 10.000	250.000 30.000 50.000 250.000 25.000	250.000 30.000 100.000 250.000 25.000	1.280.000 kn 140.000 Kn 270.000 kn 1.200.000 kn 80.000 kn
2.4. Unaprijeđenje demografskih mjera u općini	2.4.1. Sufinanciranje mladih obitelji u općini 2.4.2. Razvoj civilnog društva 2.4.3. Povećanje naknada za	50.000 50.000	50.000 100.000	50.000 0	500.000 1.000.000	20.000 0	50.000 50.000	50.000 50.000	50.000 50.000	250.000 500.000	250.000 250.000	70.000 250.000	670.000 kn 1.150.000 kn 75

	djecu	50.000	50.000	50.000	50.000	0	25.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	200.000 kn
Cilj: 3. Očuvanje okoliša i gospodarenja prirodnim resursima i kulturnom baštinom													
Prioritet	Mjere	Lokalni proračun	Proračun županije	Državni proračun	Fondovi EU	Ostali izvori	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Ukupno
3.1. Poboljšanje gospodarenja otpadnim vodama i otpadom	3.1.1. Izgradnja cjelovitog sustava gospodarenja otpadnim vodama 3.1.2. Unaprijeđenje i racionalizacija gospodarenja otpadom na području cijele općine 3.1.3. Sanacija divljih odlagališta	0 125.000 125.000	200.000 500.000 200.000	500.000 500.000 100.000	1.000.000 1.000.000 0	0 0 0	300.000 400.000 70.000	300.000 400.000 70.000	300.000 400.000 70.000	300.000 400.000 70.000	300.000 400.000 70.000	200.000 125.000 75.000	1.700.000 kn 2.125.000 kn 425.000 kn
3.2. Očuvanje i gospodarenje prirodnim, kulturnim i povijesnim resursima	3.2.1. Očuvanje i gospodarenje kulturnim, povijesnim i prirodnim resursima uz uvažavanje identiteta i kriterija gospodarskog razvoja 3.2.2. Povećanje energetske učinkovitosti i racionalno korištenje energije u javnom i privatnom sektoru 3.2.3. Stvaranje programa i potpora za korištenje	50.000 100.000	100.000 200.000	50.000 1.000.000	0 1.000.000	0 0	50.000 400.000	50.000 400.000	25.000 400.000	25.000 400.000	25.000 300.000	25.000 400.000	200.000 Kn 2.300.000 kn

Strategija razvoja Općine Ribnik za razdoblje 2022.-2027. godine

	alternativnih i obnovljivih izvora energije (solarna energija, hidroelektrana i bioplina) 3.2.4. Unaprijeđenje okoliša kroz izgradnju i modernizaciju prometnica	35.000 500.000	50.000 500.000	100.000 500.000	0 1.500.000	0 0	20.000 500.000	20.000 500.000	20.000 500.000	20.000 500.000	30.000 500.000	25.000 500.000	185.000 kn 3.000.000 kn
3.3. Poboljšanje sustava zaštite od štetnog djelovanja voda	3.3.1. Regulacijski radovi na vodotocima 3.3.2. Zaštita voda i vodonosnika pitke vode 3.3.3. Zaštita od poplava	0 0 0	200.000 500.000 50.000	0 200.000 50.000	500.000 0 0	0 0 0	0 0 0	150.000 150.000 20.000	150.000 150.000 20.000	150.000 150.000 20.000	150.000 150.000 20.000	100.000 150.000 20.000	700.000 Kn 700.000 kn 100.000 kn
													Ukupno 34.935.000
	Razrada planiranih sredstava prema izvorima financiranja		Lokalni	Županijski	Državni	Fondovi EU	Ostali						
			1.695.000	4.230.000	5.810.000	22.600.000	60.000						
	Udio		5,0 %	13,0 %	17,3 %	63,5 %	0,2%						

13. Akcijski plan provedbe

Akcijski plan provedbe "Strategije razvoja Općine Ribnik za razdoblje 2022-2027. godine" izrađen je za glavne projekte Strategije za razdoblje od tri godine, točnije od 2021. do 2025. godine. Nakon isteka navedenog razdoblja preporuča se izrada Akcijskog plana provedbe Strategije za razdoblje 2025.-2027. godine.

Akcijski plan provedbe prikazuje glavne aktivnosti kojima se ostvaruje dio vizije Općine Ribnik. Također, u tablici je prikazano u kojem razdoblju se aktivnosti planiraju provesti te projekcija kolika su finansijska sredstva potrebna da bi se postigli zadani pokazatelji.

Rb.	Cilj	Prioritet	Mjera	Naziv projekta	Pokazatelji					Iznos sredstava za 2022.	Iznos sredstava za 2023.	Iznos sredstava za 2024.
					Naziv	Mjerilo (jedinica)	Polazna vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2025.				
1.	Jačanje konkurentnosti gospodarstva	Jačanje konkurentnosti turizma	Razvoj turističke infrastrukture	Informacijski turistički centar sa QR kod pločom	Novi objekti turističke namjene	Broj objekata i bicikala	0	1	100.000	100.000	50.000	
2.	Jačanje konkurentnosti gospodarstva	Jačanje konkurentnosti turizma	Korištenje prirodnih, kulturnih i povijesnih resursa za razvoj zdravstvenog, rekreativnog i ruralnog turizma	„Uspostava sustava javnih bicikala“	Nabavka javnih bicikala	Broj nabavljenih bicikala	0	13	100.000	100.000	50.000	
3.	Jačanje konkurentnosti gospodarstva	Jačanje konkurentnosti turizma	Korištenje prirodnih, kulturnih i povijesnih resursa za razvoj zdravstvenog, rekreativnog i ruralnog turizma	„Uređenje i aktiviranje Starog grada Ribnika“	Uređen objekt	Uređen 1 objekat	0	1	00.000	1.800.000	3.000.000	
4.	Jačanje konkurentnosti gospodarstva	Jačanje konkurentnosti turizma	Korištenje prirodnih, kulturnih i povijesnih resursa za razvoj zdravstvenog, rekreativnog i ruralnog turizma	Poticanje postojećih OPG-ova i otvaranje novih	Novoosnovani i unaprijedeni OPG-ovi	Broj OPG-ova	2	10	20.000	100.000	100.000	
5.	Jačanje konkurentnosti gospodarstva	Jačanje ruralnog razvoja	Okrupnjiwanje zemljišta	„Komasacija Općine Ribnik“	Površina okrupnjenog poljoprivrednog zemljišta	m ²	0	10.000	490.000	1.500.000	2.000.000	

Strategija razvoja Općine Ribnik za razdoblje 2018.-2023. godine

6.	Jačanje ljudskih resursa i njihovo uključivanje u razvoj	Unaprjeđenje uvjeta i poboljšanje kvalitete života stanovništva	Unapređenje socijalne infrastrukture (modernizacija i izgradnja nove)	Rekonstrukcija zgrade vatrogasnog doma	Uređen objekt	Broj objekata	0	1	500.000	1.500.000	2.000.000	
7.	Jačanje ljudskih resursa i njihovo uključivanje u razvoj	Unaprjeđenje uvjeta i poboljšanje kvalitete života stanovništva	Unapređenje socijalne infrastrukture (modernizacija i izgradnja nove)	Prenamjena stare područne škole u sportski centar uz nogometno igralište	Uređen prostor	Broj	0	1	50.000	450.000	1.500.000	
8.	Jačanje ljudskih resursa i njihovo uključivanje u razvoj	Unaprjeđenje demografskih mjera u općini	Povećanje naknada za djecu	Naknade za djecu	Poticanje mladih obitelji	Iznos naknada	0	20	200.000	200.000	200.000	
9.	Očuvanje okoliša i gospodarenja prirodnim resursima i kulturnom baštinom	Očuvanje i gospodarenje prirodnim, kulturnim i povijesnim resursima	Unapređenje okoliša kroz izgradnju i modernizaciju prometnica	Rekonstrukcija i izgradnja nerazvrstanih cesta i šumske infrastrukture	Dužina uređenih cesta	Km	0	10	100.000	400.000	500.000	

Tablica 21. Akcijski plan provedbe strateških projekata u Općini Ribnik (iznosi navedeni u kunama)

Izvor: Izrada autora

14. Procjena sposobnosti provedbe Strategije

Učinkovitost provedbe Strategije razvoja zajamčit će redovito i sustavno praćenje i mjerjenje na terenu. Praćenje provedbe Strategije razvoja potrebno je radi pravovremenog uočavanja mogućih odstupanja od plana provedbe te zbog uočavanja je li planirane mjere ostvaruju željeni učinak na postavljene ciljeve kojima se ostvaruje zacrtana vizija. Glavnu ulogu u praćenju, vrednovanju i izvještavanju o provedbi Strategije preuzet će **Jedinstveni upravni odjel Općine Ribnik** (Dalje: JUO).

Provoditelj, odnosno JUO, bit će zadužen za prikupljanje, analizu i čuvanje podataka te će minimalno jednom godišnje izraditi izvještaj o izvršenim aktivnostima i ostvarenim pokazateljima. Provedba, a time i izvještavanje o provedbi, bit će usklađeno s općinskim proračunom te s mogućnostima povlačenja sredstava iz EU fondova, odnosno ovisno o najavi javnih poziva.

Izvještaj provoditelja o realizaciji aktivnosti unutar pojedinih mjera uključivat će povratnu informaciju predstavnika civilnog sektora u općini, predstavnika javnopravnih tijela na razini općine i Međimurske županije te po potrebi i predstavnika privatnog sektora s područja općine.

Pratit će se sljedeći indikatori:

- realizacija glavnih projekata predviđeni Strategijom
- ostvareni pokazatelji glavnih projekata
- odgovornost u korištenju javnih finansijskih sredstava
- usklađenost provedbe s utvrđenim općinskim proračunom

Po provedenoj evaluaciji, godišnji izvještaj o provedbi Strategije bit će javno dostupan na mrežnim stranicama Općine.

Popis slika

Slika 1. Geoprometni položaj Karlovačke županije	7
Slika 2. Položaj Općine Ribnik unutar Karlovačke županije	8
Slika 3. Pad broja stanovnika Karlovačke županije usljed migracija i negativnog prirasta	11
Slika 4. Pokazatelj vitalnosti Općine Ribnik	12
Slika 5. Kretanje registrirane stope nezaposlenosti na području Općine Ribnik	16
Slika 6. Zaposlene osobe u Općini Ribnik na dan 31.12.2015. prema vrsti zaposlenja	18
Slika 7. Broj zaposlenih prema djelatnostima na području Općine Ribnik 2016. godine	20
Slika 8. Cestovni promet - postojeće stanje	32
Slika 9. Prikaz širokopojasnog pristupa na prostoru Općine Ribnik	34
Slika 10. Shematski prikaz organizacijske strukture izrade Strategije	50
Slika 11. Shematski prikaz vremenskog plana aktivnosti izrade Strategije	51
Slika 12. Vizija Općine Ribnik	52
Slika 13. Usklađenost Razvojne strategije općine Ribnik 2022.-2027. s nacionalnom razvojnom strategijom do 2030.	62
Slika 14. Raspodjela ulaganja NPOO-a	67
Slika 15. Komponente NPOO-a	68

Popis tablica

Tablica 1. Procjena ukupnog stanovništva Republike Hrvatske po županijama i gradovima za razdoblje 2011.-2021.	12
Tablica 2. Prirodni prirast/ pad od 2015.-2020. u Općini Ribnik	14
Tablica 3. Kontingenti stanovništva u Općini Ribnik po spolu i starosnoj strukturi.....	14
Tablica 4. Obrazovna struktura stanovništva	15
Tablica 5. Broj osiguranih osoba u Općini Ribnik za razdoblje 2016.-2020.	16
Tablica 6. Broj tvrtki na području Općini Ribnik prema djelatnostima.....	18
Tablica 7. Broj PG-a i poljoprivrednog zemljišta u Karlovačkoj županiji i Općini Ribnik.....	23
Tablica 8. Ukupan broj grla na području općine Ribnik 2016	24
Tablica 9. Najviše završeno školovanje nositelja Poljoprivrednog gospodarstva	25
Tablica 10. Popis lovišta na području Općine Ribnik.....	26
Tablica 11. Broj noćenja u Karlovačkoj Županiji	28
Tablica 12. Broj noćenja u Općini Ribnik.....	29
Tablica 13. Proračun Općine Ribnik za razdoblje od 2019. do 2022. godine	39
Tablica 14. Udruge koje djeluju na području Općine Ribnik.....	41
Tablica 15. Kulturna baština na području Općine Ribnik	44
Tablica 16. Podaci o korištenju finansijskih sredstava za zaštitu okoliša iz proračuna Karlovačke županije 2013.-2016.....	47
Tablica 17. SWOT analiza	54
Tablica 18. Razvojni ciljevi, prioriteti i mjere	55
Tablica 19. Usklađenost Razvojne strategije općine Ribnik 2022.-2027. s Karlovačkom razvojnom strategijom do 2030.	61
Tablica 20. Pregled glavnih strateških projekata Općine Ribnik do 2027. godine	72
Tablica 21. Akcijski plan provedbe strateških projekata u Općini Ribnik (iznosi navedeni u kunama).....	79

Popis koristenih izvora

- A1 Hrvatska d.o.o.
- Analizi finansijskih rezultata poslovanja poduzetnika RH u 2014. godini po gradovima i općinama
- Detaljni plan uređenja naselja Ribnik
- Državna geodetska uprava
- Državni proračun
- Državni zavod za statistiku
- Fina
- Hrvatska gospodarska komora
- Hrvatska obrtnička komora – Obrtnička komora Karlovačke županije
- Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (HAKOM)
- Hrvatske ceste d.o.o.
- Hrvatski povijesni portal
- Hrvatski telekom
- Hrvatski zavod za zapošljavanje
- LAG Vallis Colapis
- Lokalna razvojna strategija LAG-a Vallis Colapis 2014.-2020.
- Karlovačka županija
- Karlovački Vodovod
- Ministarstvo kulture
- Narodne novine
- Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti, NN 132/2017 (29.12.2017.)

- Općina Ribnik
- Osnivanje i ulaganja u opremanje i razvoj poduzetničkih zona na području Karlovačke županije
- Agronet
- Nacionalna strategija 2030.
- Plan gospodarenja otpadom Općine Ribnik za razdoblje od 2018. do 2023.
- Program ukupnog razvoja Općine Ribnik
- Prostorni plan Karlovačke županije
- Prostorni plan uređenja Općine Ribnik
- Razvojna strategija Karlovačke županije 2020. +
- Registar kulturnih dobara
- Registar udruga
- Tele2 d.o.o.
- Turistička zajednica Karlovačke županije

Prilozi

Prilog 1. Mišljenje Ministarstva zaštite okoliša i energetike o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš i ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu

